

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Правната реалност на местното самоуправление, съгласно българското законодателство (преглед и аналитични бележки)

Въведение

Настоящото изследване е проведено в рамките на работата по проекта „Повишаване ролята и отговорностите на гражданите в демократичното развитие на местно ниво в община Белослав“, финансиран от Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските социален фонд.

При подбора и анализа на документите във фокусът на вниманието стоят въпросите за взаимодействието между институти на местното самоуправление (кмет, кметска администрация и общински съвет) с гражданите, със структурите на гражданското общество (НПО/СНЦ) и представителите на бизнеса.

По-важните, сред които са:

- 1) статута на институциите за местно самоуправление;
- 2) осигуряване на достъпни и качествени административни услуги;
- 3) предоставяне на качествена информация за дейността на Общинския съвет и местната администрация;
- 4) условията за присъствието на неправителствения сектор в местното самоуправление;
- 5) гражданското участие при формулирането, обсъждането и приемането на решенията на Общинския съвет и при реализацията им в общината и отделните населени места.

В изследването са включени следните закони от българското законодателство:

1. Конституция на Република България от 1991 година;
2. Закон за местното самоуправление и местната администрация;
3. Закон за прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление;
4. Закон за административно-териториалното устройство на Република България;
5. Закон за общинската собственост;
6. Закон за местните данъци и такси;
7. Закон за държавния служител;
8. Закон за достъп до обществената информация;
9. Закон за събранията, митингите и манифестациите;
10. Закон за гражданската регистрация;
11. Закон за кадастъра и имотния регистър;
12. Закон за общинския дълг;
13. Закон за концесиите;
14. Закон за отговорността на държавата и общините за вреди;
15. Закон за устройство на територията;
16. Закон за собствеността.
17. Закон за публични финанси и др.

Преглед и анализ

Конституция на Република България

Съвсем естествено изследването на българското законодателство започва с преглед на текстовете включени в основния закон на Република България в който са формулирани основите положения на местното самоуправление у нас

В член 2 на действащата Конституция е посочено, че:

(1) Република България е единна държава с местно самоуправление. В нея не се допускат автономни териториални образувания.

(2) Териториалната цялост на Република България е неприкосновена.

А, в член 136 от глава седма МЕСТНО САМОУПРАВЛЕНИЕ И МЕСТНА АДМИНИСТРАЦИЯ на Конституцията на Република България указва:

(1) Общината е основната административно-териториална единица, в която се осъществява местното самоуправление. Гражданите участват в управлението на общината както чрез избраните от тях органи на местно самоуправление, така и непосредствено чрез референдум и общо събрание на населението.

(2) Границите на общините се определят след допитване до населението.

(3) Общината е юридическо лице.

И по-нататък в глава седма от Конституцията се казва:

Чл. 138. Орган на местното самоуправление в общината е общинският съвет, който се избира от населението на съответната община за срок от четири години по ред, определен със закон.

Чл. 139.

(1) Орган на изпълнителната власт в общината е кметът. Той се избира от населението или от общинския съвет за срок от четири години по ред, определен със закон.

(2) В своята дейност кметът се ръководи от закона, актовете на общинския съвет и решенията на населението.

Чл. 140. Общината има право на своя собственост, която използва в интерес на териториалната общност.

Чл. 141. (1) Общината има самостоятелен бюджет.

(2) Постоянните финансови източници на общината се определят със закон.

(3) (Нова - ДВ, бр. 12 от 2007 г.) Общинският съвет определя размера на местните данъци при условия, по ред и в границите, установени със закон.

(4) (Нова - ДВ, бр. 12 от 2007 г.) Общинският съвет определя размера на местните такси по ред, установен със закон.

(5) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 12 от 2007 г.) Държавата чрез средства от бюджета и по друг начин подпомага нормалната дейност на общините.

...

Чл. 144. Централните държавни органи и техните представители по места осъществяват контрол за законосъобразност върху актовете на органите на местното управление само когато това е предвидено със закон.

Чл. 145. Общинските съвети могат да оспорват пред съда актовете и действията, с които се нарушават техни права.

Чл. 146. Организацията и редът на дейността на органите на местното самоуправление и на местната администрация се определят със закон.

Представените текстове от Конституцията, не се нуждаят от тълкувания или коментари, освен констатацията, че указаното в текстовете по-горе ще видим развити в законодателството за

www.eufunds.bg

местното самоуправление у нас. Все пак към тях, от гледна точка на интересуващите ни въпроси може да допълним и следните текстове:

В чл. 1, ал. 2 се казва: *„Цялата държавна власт произтича от народа. Тя се осъществява от него непосредствено и чрез органите, предвидени в тази Конституция.“*

В чл. 17 е формулиран въпросът за собствеността, където по-точно се казва:

(1) *Правото на собственост и на наследяване се гарантира и защитава от закона.*

(2) *Собствеността е частна и публична.*

(3) *Частната собственост е неприкосновена.*

(4) *Режимът на обектите на държавната и общинската собственост се определя със закон.*

(5) *Принудително отчуждаване на собственост за държавни и общински нужди може да става само въз основа на закон при условие, че тези нужди не могат да бъдат задоволени по друг начин и след предварително и равностойно обезщетение.*

Последната алинея има своето развитие в Закона за собствеността и Закона за общинската собственост.

В чл. 20 се определя, че *„Държавата създава условия за балансирано развитие на отделните райони на страната и подпомага териториалните органи и дейности чрез финансовата, кредитната и инвестиционната политика.“*

Чл. 35 от основния закон формулира правото на свободното придвижване на гражданите на Република България, както следва:

(1) *Всеки има право свободно да избира своето местожителство, да се придвижва по територията на страната и да напуска нейните предели. Това право може да се ограничава само със закон, за защита на националната сигурност, народното здраве и правата и свободите на други граждани.*

(2) *Всеки български гражданин има право да се завръща в страната.*

Наред с това сп. чл. 39, ал. 1 *„Всеки има право да изразява мнение и да го разпространява чрез слово - писмено или устно, чрез звук, изображение или по друг начин.“*

Съгласно чл. 42 гражданите имат право да търсят, получават и разпространяването на информация, което има специалното условие: *„Осъществяването на това право не може да бъде насочено срещу правата и доброто име на другите граждани, както и срещу националната сигурност, обществения ред, народното здраве и морала.“*

На основание на гореказаното в ал. 2 на същия член: *„Гражданите имат право на информация от държавен орган или учреждение по въпроси, които представляват за тях законен интерес, ако информацията не е държавна или друга защитена от закона тайна или не засяга чужди права.“*

И още, сп. чл. 55: *„Гражданите имат право на здравословна и благоприятна околна среда в съответствие с установените стандарти и нормативи. Те са длъжни да опазват околната среда.“*

Бележка: *Тук и по-долу всички текстове в курсив са цитати от разглежданите закони.*

Обобщение:

Конституцията на Република България от 1991 г. поставя началото на новата нормативна уредба за дейността на органите на местно самоуправление и местната администрация. Тази дейност е уредена като форма на децентрализацията на държавната власт с цел повишаване ролята на самоуправляващите се общности при решаване на въпроси от местно значение. Конституционната уредба на органите на местното самоуправление и местната администрация се съдържа в глава първа „Основни положения“ и в глава седма „Местно самоуправление и местна администрация“.

Съгласно Конституцията на Република България:

www.eufunds.bg

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ФОНДАЦИЯ
„НИКОПАВКА“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

България е парламентарна република с местно самоуправление.

Общината е основната административно-териториална единица, в която се осъществява местното самоуправление. За статута и правомощието на местните институции чл. 138 предвижда препратка към Закона за местното самоуправление и местната администрация.

Общината е юридическо лице, има самостоятелен бюджет и има право на своя собственост, която използва в интерес на териториалната общност;

Границите на общините се определят след допитване до населението. *(бел. Първоначално административно-териториалното разпределение е определено със закон)*

Гражданите участват в управлението на общината, както чрез избраните от тях органи на местно самоуправление, така и пряко чрез референдум и общи събрания.

Конституцията предвижда възможностите на гражданите да присъстват и активно да бъдат включени в местното самоуправление, което е формулирано в глава първа „Основни положения“ и глава втора „Основни права и задължения на гражданите“, от които са цитирани само някои от текстовете в чл. 1, 17, 20, 35, 39, 42 и 55.

От всичко посочено в прегледа ни е видимо, че Конституцията ни е в пълно съответствие с Европейските нормативни документи и практики, към момента на нейното създаване и приемане от Седмото Велико Народно събрание, а и след приемането на Република България в Европейския съюз.

Закони

ЗАКОН ЗА АДМИНИСТРАТИВНО-ТЕРИТОРИАЛНОТО УСТРОЙСТВО НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

В този закон е формулирано създаването на административно-териториални и териториални единици в Република България, както и за реда по който се извършват административно-териториални промени.

В него се указва, че:

„Чл. 2. (1) Административно-териториални единици са областите и общините.

(2) Съставни административно-териториални единици в общините са кметствата и районите.

(3) Областта, общината и кметството имат територия, граници, население, наименование и административен център, а районът - територия, граници, население и наименование.

Чл. 3. (1) Териториални единици са населените места и селищните образувания.

(2) Населено място е исторически и функционално обособена територия, определена с наличието на постоянно живеещо население, строителни граници или землищни и строителни граници и необходимата социална и инженерна инфраструктура.

(3) Населените места се делят на градове и села и подлежат на регистрация в Единния класификатор на административно-териториалните и териториални единици.

(4) Селищните образувания са територии извън строителните граници на населените места, устроени за осъществяване на специфични функции, които са определени със строителни граници, но нямат постоянно живеещо население.

(5) Населеното място и селищното образувание имат територия, граници и наименование. “

Редът за създаването на общините и кметствата, населените места и селищните образувания, съгласно този закон се урежда в чл. 7, 8 и 9. Сред посоченото в тях е важно да отбележим, че съгласно чл. 9, ал. 1, т. 1: **„искане за създаване на община от едно или няколко населени места, изразено чрез подписка от най-малко 25 на сто от избирателите на тези населени места до съответния общински съвет.“**, но за целта инициаторите на това действие трябва да се съобразят с условията на т. 1. От ал. 1. на 8 член е че за това е необходимо „наличие на население над 6000 души общо в населените места, които ще бъдат включени в общината“, а сп. т. 3: „включване на

www.eufunds.bg

Договор № BG05SFOP001-2.025-0003-C01, Проект „Повишаване ролята и отговорностите на гражданите в демократичното развитие на местно ниво в община Белослав“, финансиран от Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ФОНДАЦИЯ
„НИКОПАВКА“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

всички съседни населени места, за които не съществуват условия за създаване на отделна община или които не могат да се присъединят към друга съседна община“. В крайна сметка **„областният управител в едномесечен срок проверява законосъобразността на искането и ако са спазени изискванията на закона, предлага на общинския съвет да вземе решение за провеждане на общ референдум в населените места, които следва да формират новата община, в съответствие с изискванията на чл. 7 и 8“**

4. референдумът се провежда при условия и по ред, определени със закон;

Този референдум е редовен ако сп. ал. 3 т. 1. за **„създаване на новата община са гласували положително повече от половината избиратели от всички населени места, в които референдумът е проведен“**.

В чл. 19 от ЗАТУРБ са определени правото и условията за създаването на нови населени места. За целта се изисква:

„1. трайно заселване на население в съществуващо селищно образувание в определена с устройствен план територия или възникнала необходимост от заселване в нея;

...

3. наличие на постоянно живеещо население и на изградена социална инфраструктура.“

А, в чл. 20 се указва реда за **създаване на ново населено място**, като за целта е изключително важно да е налице: **„искане, подписано най-малко от 25 на сто от избирателите или от кмета на общината до общинския съвет, за създаване на ново населено място“**.

Не по-малко важен е и въпросът за **възстановяването на населени места**, за чието решение също е предвидено активността на населението тъй като в чл. 21, ал. 2 е посочено: **„Възстановяването на населени места се извършва по реда на чл. 20, като искането се подписва най-малко от 25 души.“**

На основата на всичко по-горе представено може да заключим, че:

Основните положения на Конституцията намират своето развитие и конкретизация в Закона за административно-териториалното устройство на Република България /ЗАТУРБ/.

Със закона се цели създаването на законовата рамка за реформа в устройството на територията в административно отношение, отменяйки предишното административно-териториално деление на страната.

ЗАТУРБ като основни структурни единици на територията на страната се дефинират общините и областите и като съставни административно-териториални единици – кметствата и районите. Всички административно-териториални единици се характеризират с територия, граници, население и наименование.

ЗАТУРБ е правната уредба, съдържаща условията и критериите за формиране на единиците обект на закона и съответните процедури, определящи създаването на административно-териториални единици максимално близо до населението, с което способства за по-ефективното функциониране на местното самоуправление.

ЗАКОНА ЗА МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ И МЕСТНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ

На второ място при изследването на законодателството на местното самоуправление по задължение стои ЗМСМА, който е в сила от 17.09. 1991 година, т. е. е приет непосредствено след приемането на Конституцията.

В него е регламентирана правната рамка или както е посочено в чл. 1 се **„урежда обществените отношения, свързани с местното самоуправление и местната администрация.“**

В чл. 2. се сочи, че:

(1) Общината е основната административно-териториална единица, в която се осъществява местното самоуправление.

(2) Съставни административно-териториални единици в общините са кметствата и районите. Те се създават при условия и по ред, определени в закон.

(3) В общините се избират общински съвети и кметове на общини.

(4) В кметствата се избират кметове на кметства.

В ЗМСМА са посочените основните характеристики и правната рамка на общината като основно административно – териториална единица в държавата, както и на институциите на местното самоуправление, т. е. се определя местното самоуправление институционално и функционално.

Ето по-долу нашата извадка от глава втора до глава седма.

Глава втора. ОБЩИНА

Чл. 10. (1) Територия на общината е територията на включените в нея населени места.

...

Чл. 12. Наименование на общината е наименованието на населеното място, което е неин административен център, с изключение на заварените от закона общини, на които административните центрове са населени места извън територията им, които са и административни центрове на други общини.

Чл. 13. Населението на общината се състои от всички граждани, които имат постоянен адрес на територията ѝ.

Чл. 14. Общината е юридическо лице и има право на собственост и самостоятелен общински бюджет.

Чл. 15. (1) Дейността на общинския съвет, на кмета на общината, на кмета на района и на кмета на кметството се подпомага от общинска администрация.

...

Чл. 16. Общините могат да определят свои символи и почетни звания съобразно закона.

Чл. 17. (1) Местното самоуправление се изразява в правото и реалната възможност на гражданите и избраните от тях органи да решават самостоятелно всички въпроси от местно значение, които законът е предоставил в тяхна компетентност в сферата на:

- 1. общинското имущество, общинските предприятия, общинските финанси, данъци и такси, общинската администрация;*
- 2. устройството и развитието на територията на общината и на населените места в нея;*
- 3. образованието;*
- 4. здравеопазването;*
- 5. културата;*
- 6. благоустрояването и комуналните дейности;*
- 7. социалните услуги;*
- 8. опазването на околната среда и рационалното използване на природните ресурси;*
- 9. поддържането и опазването на културни, исторически и архитектурни паметници;*
- 10. развитието на спорта, отдиха и туризма;*
- 11. защитата при бедствия.*

(2) Гражданите участват в управлението на общината както чрез избраните от тях органи, така и непосредствено чрез референдум и общо събрание на населението.

(3) Местен референдум и общо събрание на населението се свикват и произвеждат при условия и по ред, определени със закон.

(4) Разходите за произвеждането на местен референдум и общо събрание на населението се поемат от общинския бюджет.

Глава трета. ОБЩНСКИ СЪВЕТ

www.eufunds.bg

Чл. 18. (1) Общинският съвет е орган на местното самоуправление и се избира от населението на общината при условия и по ред, определени от закона.

(2) Общинският съвет се състои от избраните общински съветници.

...

Чл. 20. Общинският съвет определя политиката за изграждане и развитие на общината във връзка с осъществяването на дейностите по чл. 17, както и на други дейности, определени със закон.

Чл. 21. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) (1) Общинският съвет:

1. създава постоянни и временни комисии и избира техните членове;

3. избира и освобождава председателя на общинския съвет;

...

6. приема и изменя годишния бюджет на общината, включително и показателите по чл. 45, ал. 1, т. 2 от Закона за публичните финанси за районите, кметствата и населените места с кметски наместници, с изключение на тези, които са определени като второстепенни разпоредители с бюджет по реда на чл. 11, ал. 10 от Закона за публичните финанси, осъществява контрол и приема отчета за изпълнението му;

7. определя размера на местните такси;

8. приема решения за придобиване, управление и разпореждане с общинско имущество и определя конкретните правомощия на кмета на общината и кметовете на райони и кметства;

9. приема решения за създаване, преобразуване и прекратяване на търговски дружества с общинско имущество и избира представителите на общината в техните органи;

10. приема решения за ползване на банкови кредити, за предоставяне на безлихвени заеми, както и решения за поемане на общински дълг чрез сключване на договори за заем или емитиране на общински ценни книжа и за издаване на общински гаранции при условия и по ред, определени със закон;

11. приема решения за създаване и одобряване на устройствени планове и техни изменения за територията на общината или за части от нея при условията и по реда на Закона за устройство на територията;

12. приема стратегии, прогнози, програми и планове за развитие на общината, които отразяват и европейските политики за развитие на местните общности;

13. определя изисквания за дейността на физическите и юридическите лица на територията на общината, които произтичат от екологичните, историческите, социалните и другите особености на населените места, както и от състоянието на инженерната и социалната инфраструктура;

14. приема решения за създаване и за прекратяване на общински фондации и за управлението на дарено имущество;

15. приема решения за участие на общината в сдружения на местни власти в страната и в чужбина, както и в други юридически лица с нестопанска цел и определя представителите на общината в тях;

16. създава райони и кметства при условия и по ред, определени със закон;

17. прави предложения за административно-териториални промени, засягащи територията и границите на общината;

18. приема решения за именуване и преименуване на улици, площади, паркове, инженерни съоръжения, вилни зони, курорти и курортни местности и други обекти с общинско значение;

19. обсъжда и приема решения по предложения на кметове на райони и кметства по въпроси от своята компетентност;

20. приема решения за произвеждане на референдуми и общи събрания на населението по въпроси от своята компетентност;

21. одобрява символ и печат на общината;

www.eufunds.bg

22. удостоява с почетно гражданство български и чуждестранни граждани;

23. решава и други въпроси от местно значение, които не са от изключителната компетентност на други органи, включително за обявяване на определен ден за празничен и неприсъствен на територията на общината, района, кметството или населеното място по предложение на кмета на общината след съгласуване с областния управител;

24. упражнява текущ и последващ контрол върху изпълнението на приетите от него актове;

25. определя условията и реда за пътуване по маршрутите на обществения градски транспорт на територията на съответната община.

(2) В изпълнение на правомощията си по ал. 1 общинският съвет приема правилници, наредби, инструкции, решения, декларации и обръщения.

(3) Общинският съвет приема правилник за организацията и дейността на общинския съвет, неговите комисии и взаимодействието му с общинската администрация.

Чл. 21а. (1) Общинският съвет може да избира обществен посредник.

(2) Общественият посредник съдейства за спазване правата и законните интереси на гражданите пред органите на местното самоуправление и местната администрация.

...

(4) Общественият посредник се избира и освобождава с мнозинство 2/3 от общия брой на общинските съветници.

Чл. 22. (Актовете на общинския съвет се изпращат на кмета на общината и на областния управител в 7-дневен срок от приемането им.

(2) **Актовете на общинския съвет се разгласяват на населението на общината в срока по ал. 1 чрез средствата за масово осведомяване, чрез интернет страницата на общината и по друг подходящ начин, определен в правилника по чл. 21, ал. 3. Оспорването, спирането, отмяната или потвърждаването на оспорените актове на общинския съвет се разгласява по същия ред. Актовете на общинския съвет се обнародват в "Държавен вестник", когато това е предвидено със закон.**

(3) **Кметът на общината определя подходящо помещение в сградата на общината, където се съхраняват копия от актовете на общинския съвет от последните 10 години на хартиен носител и се осигурява достъп на желаещите граждани да ги четат на място в рамките на осемчасово работно време във всеки работен ден. На всеки гражданин, желаещ да получи копие от даден акт на общинския съвет, се осигурява възможност за това срещу заплащане.**

...

Чл. 23. Първото заседание на новоизбрания общински съвет се свиква от областния управител и се провежда в 14-дневен срок от обявяването на резултатите от изборите.

(2) **Преди началото на първото заседание новоизбраните общински съветници и кметове полагат клетвата по чл. 32, ал. 1. Клетвата се полага в присъствието на граждани на общината, на областния управител или на негов представител и на председателя или член на общинската изборителна комисия. Когато общински съветник или кмет е възпрепятстван да присъства при полагането на клетва, той полага клетва преди началото на следващо заседание на общинския съвет.**

Чл. 25. Председателят на съвета:

1. свиква съвета на заседание;
2. ръководи подготовката на заседанията на съвета;
3. ръководи заседанията на съвета;
4. координира работата на постоянните комисии;
5. подпомага съветниците в тяхната дейност;
6. представлява съвета пред външни лица и организации.

www.eufunds.bg

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ФОНДАЦИЯ
„НИКОПАВКА“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 27. Общинският съвет се свиква на заседание не по-малко от шест пъти годишно. Ако в продължение на три месеца общинският съвет не проведе заседание, правомощията му се прекратяват с решение на общинската изборителна комисия и в тримесечен срок се произвеждат нови избори за общински съвет.

...
Чл. 28. (Доп. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г.) **(1) Заседанията на общинския съвет и на неговите комисии са открити.** По изключение общинският съвет може да реши отделни заседания да са закрити.

(2) Гражданите могат да присъстват на заседанията на общинския съвет и на неговите комисии, като заемат специално определените за тях места.

(3) Гражданите могат да се изказват, да отправят питання, становища и предложения от компетентността на общинския съвет, кмета или общинската администрация, представляващи обществен интерес, и да получават отговори по ред, начин и в срок, определени в правилника по чл. 21, ал. 3.

Глава четвърта. **ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИК**

Чл. 30. (1) Пълномощията на общинския съветник възникват от деня на полагането на клетвата по чл. 32, ал. 1.

...
Чл. 32. (1) Общинските съветници и кметовете полагат следната клетва: "Заклевам се в името на Република България да спазвам Конституцията и законите на страната и във всичките си действия да се ръководя от интересите на гражданите от... община и да работя за тяхното благоденствие."

...
Чл. 33. (1) Общинският съветник има право:
1. да бъде избран в състава на постоянни и временни комисии на съвета;
2. да предлага включването в дневния ред на заседанията на общинския съвет разглеждането на въпроси от компетентността на съвета и да внася проекти за решения;
3. да участва в обсъждането и решаването на всички въпроси от компетентността на съвета;
4. да отправя питання към кмета. На питането се отговаря устно или писмено на следващото заседание, освен ако съветът реши друго.

(2) Държавните органи, стопанските и обществените организации са длъжни да оказват съдействие на общинския съветник, както и да му предоставят сведения и документи, които са му необходими във връзка с дейността му на съветник, освен когато те съставляват класифицирана информация, представляваща държавна или служебна тайна.

Чл. 36. (1) Общинският съветник е длъжен:

...
2. да поддържа връзки с избирателите и да ги информира за дейността и решенията на общинския съвет.

...
Чл. 37в. По решение на общото събрание на населението в кметствата могат да бъдат избирани кметски съветници при условия и по ред, определени с правилника по чл. 21, ал. 3. Те подпомагат кмета при изпълнение на функциите му по чл. 46.

Глава пета. **КМЕТОВЕ И ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ**

Чл. 38. (1) Орган на изпълнителната власт в общината е **кметът на общината**. Органи на изпълнителната власт в района и кметството са съответно кметът на района и кметът на кметството.

...

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ФОНДАЦИЯ
„НИКОПАВКА“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 39. (1) Кметът на общината, съответно кметът на района, назначава заместник-кметове в съответствие с одобрената численост и структура на общинската администрация и определя техните функции.

...

Чл. 43. (1) Кметът на общината назначава безсрочно секретар на общината.

...

(3) Секретарят на общината организира и отговаря за:

1. дейността на общинската администрация, условията на работа на служителите и информационно-техническото обезпечаване на дейността им;

...

4. разгласяването и обнародването на актовете на общинския съвет и на кмета на общината;

5. работата с молбите, жалбите, сигналите и предложенията на гражданите и юридическите лица;

...

Чл. 44. (1) Кметът на общината:

1. ръководи цялата изпълнителна дейност на общината;

2. насочва и координира дейността на специализираните изпълнителни органи;

3. назначава и освобождава от длъжност заместник-кметовете на общината, кметските наместници, ръководителите на звената на издръжка от общинския бюджет, началниците и служителите в общинската администрация, с изключение на тези по чл. 46, ал. 1, т. 4, налага предвидените от закона дисциплинарни наказания;

4. отговаря за опазването на обществения ред, като за осигуряването му издава писмени заповеди, задължителни за началниците на съответните структури на Министерството на вътрешните работи;

5. организира изпълнението на общинския бюджет, включително своевременното изпълнение на утвърдените от общинския съвет показатели по чл. 52, ал. 2 за районите, кметствата и населените места с кметски наместници;

6. организира изпълнението на дългосрочните програми;

7. организира изпълнението на актовете на общинския съвет и внася в общинския съвет отчет за изпълнението им два пъти годишно;

8. организира изпълнението на задачите, които произтичат от законите, от актовете на президента на републиката и на Министерския съвет;

9. възлага изпълнението на свои функции на кметовете на кметствата и районите, координира и осъществява контрол за целесъобразността и законосъобразността при тяхното изпълнение. Осъществява контрол по законосъобразността на актовете и действията на кметовете при изпълнение на техните правомощия и налага предвидените административни наказания;

10. поддържа връзки с политическите партии, обществените организации и движения, както и с други органи на местното самоуправление в страната и в чужбина;

...

12. председателства съвета по сигурност;

13. възлага или разрешава изработването на устройствени планове и техни изменения за територията на общината или за части от нея и одобрява определени устройствени планове при условията и по реда на Закона за устройство на територията, както и организира изпълнението им;

14. изпълнява функциите на длъжностно лице по гражданско състояние. Той може да възлага тази функция с писмена заповед на кметовете на кметствата, в които се поддържат

регистри за гражданското състояние, кметските наместници и на други длъжностни лица от общинската администрация;

15. представлява общината пред физически и юридически лица и пред съда;

16. осигурява организационно-техническото обслужване на общинския съвет и участва в заседанията му с право на съвещателен глас;

17. утвърждава устройствения правилник на общинската администрация;

18. изпраща на общинския съвет административните актове, както и договорите и техните изменения и допълнения, издадени в изпълнение на актовете, приети от съвета, в тридневен срок от издаването или подписването им;

19. оказва съдействие на етажните собственоности и техните управителни органи при условията и по реда на Закона за управление на етажната собственост.

...

Чл. 46а. (1) В населените места, които не са административен център на кметства, кметът на общината може да назначи за срока на мандата кметски наместници в съответствие с утвърдената численост и структура на общинската администрация. Кметските наместници към датата на назначаването трябва да отговарят на условията по чл. 397, ал. 1 от Изборния кодекс.

...

(3) Кметските наместници са органи на изпълнителната власт в населеното място. Те могат да бъдат освободени предсрочно без предизвестие от кмета на общината.

(4) Пълномощията на кметските наместници се определят от общинския съвет. Кметът на общината може да възлага на кметските наместници изпълнението на негови функции. На кметските наместници могат да се възлагат и други функции със закон или друг нормативен акт.

(5) Кметските наместници могат да участват в заседанията на общинския съвет с право на съвещателен глас. Те се изслушват задължително при обсъждане на въпроси, отнасящи се до съответното населено място.

...

Глава шеста. КОМИСИИ НА ОБЩИНСКИЯ СЪВЕТ

Чл. 48. (1) (Общинският съвет избира от състава на своите съветници постоянни и временни комисии. Всеки общински съветник е член на поне една постоянна комисия. Председателят на общинския съвет може да не бъде избран за член на постоянна комисия.

...

Чл. 49. (1) Постоянните и временните комисии имат за задача:

1. да проучват потребностите на населението в съответната област и да правят предложения за решаване на проблемите;

2. да подпомагат общинския съвет при подготовката на решения по въпроси, внесени за обсъждане и решаване;

3. да осъществяват контрол за изпълнение на решенията на общинския съвет.

(2) (В работата си постоянните и временните комисии могат да привличат външни лица като експерти и консултанти.

(3) Гражданите и юридическите лица могат да внасят писмени предложения и становища в комисиите на общинския съвет.

...

Глава седма. ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИ НА ОБЩИНАТА

Чл. 51. (1) Общината има право на собственост, чийто обхват и начин на придобиване се определят със закон.

Чл. 52. (1) Общинският съвет приема самостоятелен бюджет на общината, извън държавния, на основата на собствени приходиизточници и субсидии от държавата, разпределяни между общините по критерии, определени със закон.

...

(3) Когато се финансират обекти на територията на кметствата и населените места с кметски наместници и възложител е кметът на общината, кметовете на кметства, кметските наместници или оправомощени от тях длъжностни лица се включват в съставите на комисиите по чл. 103 от Закона за обществените поръчки, участват при съставянето на актове и протоколи по време на строителството съгласно Закона за устройство на територията и нормативните актове по прилагането му, и в комисиите за въвеждане в експлоатация на строежите.

(4) Общината има право да емитира облигации.

(5) При отдаването под наем, под аренда, при ползването на дървесина и недървесни горски продукти и при разпореждане с имоти и вещи - общинска собственост, които се намират на територията на съответното населено място извън територията на общинския център, извън случаите на приватизация, с решението по чл. 21, ал. 1, т. 8 общинският съвет определя:

1. не по-малко от 30 на сто от постъпленията от продажбата на общински нефинансови активи да се използват за финансиране на изграждането, за основен и текущ ремонт на социалната и техническата инфраструктура на територията на съответното населено място;

2. не по-малко от 30 на сто от постъпленията от разпореждането с друго общинско имущество, извън имуществото по т. 1, от наем, от аренда на земеделски земи и горски територии и от ползването на дървесина и недървесни горски продукти от горите, общинска собственост, да се използват за изпълнение на дейности от местно значение в съответното населено място.

...

Чл. 54. (1) Разходите на общината се правят за покриване на местни потребности, както и за нужди, възникнали в изпълнение на държавни функции.

(2) Разходите за изпълнение на държавни функции се покриват от държавния бюджет.

(3) Общинският съвет може да подпомага с финансови средства общински предприятия и търговски дружества с общинско участие, чиято дейност е свързана със задоволяване потребностите на населението.

...

Чл. 58а. (1) По решение на общинския съвет в общината може да се създаде общински гаранционен фонд за малки и средни предприятия.

Нашите обобщителни бележки след прегледа на Закона за местното самоуправление и местната администрация /ЗМСМА/ се свеждат до следното:

ЗМСМА е реална конкретизация и детайлиране на разпоредбите на Конституцията на Република България като въвежда определение за местното самоуправление. В него основно се регламентира статута, функциите и правомощията на отделните органи на местна власт.

ЗМСМА утвърждава общината като основна административно-териториална единица за осъществяване на местното самоуправление. Това дава основание да потвърдим, че в нашата страна има общинско самоуправление.

В ЗМСМА се прилага най-важния принцип на държавната политика по отношение формирането на общините - необходимостта населението на едно или повече населени места да се самоуправлява в рамките на една община, като решаващо условие за създаване на тази

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

административно-териториална единица. Този принцип изключва възможността за създаване на общини от държавните органи без да се отчита волята на местното население.

Местното самоуправление в България се изразява в местното решаване на въпроси, свързани със:

- Общинско имущество, общински предприятия, общински финанси, данъци и такси, общинска администрация;
- Устройството и развитието на територията на общината и на населените места в нея;
- Образование: предучилищно възпитание, начално, основно и средно;
- Здравеопазване: амбулаторно-поликлинично и болнично обслужване, здравна профилактика, медико-социални грижи и санитарно-хигиенни дейности;
- Култура: читалища, театри, оркестри, библиотеки, музеи и музейни сбирки, самодейност, ритуали, местни традиции и обичаи;
- Благоустрояване и комунални дейности: водоснабдяване, канализация, електрификация, топлофикация, телефонизация, улици, и площи, паркове, градини, улично осветление, озеленяване, корекция на реки и дерета, третиране на битови отпадъци, общински бани, перални, гаражи, гробища;
- Социално подпомагане: Социални грижи и социални помощи, социално жилищно задоволяване и други социални дейности с общински значение;
- Опазване на околната среда и рационално използване на природните ресурси с общинско значение;
- Поддържане и опазване на културни, исторически и архитектурни паметници с общинско значение;
- Развитие на спорта, туризма и отдиха с общинско значение.

Основните параметри на правомощията на местните власти, очертани в ЗМСМА, се допълват в специализираното законодателство, регламентиращо правата и отговорностите на отделните органи на държавната и местната власт в съответната сфера на дейност. Тук обаче е редно да си дадем сметка, че регулирането на обема на правомощията чрез специализираното законодателство позволява понякога на държавата необосновано да ограничава правата и същевременно да увеличава отговорностите на местните власти. Този дисбаланс на права и отговорности е особено характерен за т. нар. “дейности със споделена отговорност” между държавата и местните власти – в сферата на образованието, здравеопазването, социални дейности и др. Наред с това би могло да се отбележи тенденцията в държавната администрация да се оставят функции, имащи “стратегическо” значение, а за общините остават рутинни дейности, носещи големи, ежедневни грижи и малко приходи в бюджетите. Нещо повече – с някои актове държавата задържа определени функции, които обикновено са изпълнявани от общините.

ЗМСМА въвежда реално принципа на разделение на властите при управлението на общината. Колективният орган на местно самоуправление-общинския съвет и органът на изпълнителната власт в общината-кмета са относително независими при осъществяване на своите функции. Те са изборни органи и не могат да бъдат разпускани или уволнявани от други държавни институции.

В крайна сметка, от гледна точка на предмета на нашето изследване изводът, който се налага е, че ЗМСМА не предвижда конкретни форми за участието на гражданите в процеса на формиране и приемане на политиката за местно самоуправление, освен посочвайки правото на гражданите са присъствието и участието им в заседания на Общинския съвет и задълженията на Общинския съвет, на кмета и кметската администрация да информира населението за своите намерения /проекти/ и дейността си.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ФОНДАЦИЯ
„НИКОПАВКА“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ЗАКОН ЗА ДЪРЖАВНИЯ СЛУЖИТЕЛ

В сила от 27.08.1999 г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Предмет

Чл. 1. С този закон се уреждат възникването, съдържанието и прекратяването на служебните правоотношения между държавата и държавния служител при и по повод изпълнението на държавната служба, доколкото друго не е предвидено в специален закон.

Държавен служител

Чл. 2. (1) Държавен служител е лице, което по силата на административен акт за назначаване заема платена щатна длъжност в държавната администрация и подпомага орган на държавната власт при осъществяване на неговите правомощия. Държавни служители са и лицата, на които специален закон предоставя статут на държавен служител при спазване изискванията на този закон.

...

Глава трета. СТАТУТ НА ДЪРЖАВНИЯ СЛУЖИТЕЛ

Раздел I. Общи положения

Основни принципи при изпълнението на държавната служба

Чл. 18. Изпълнението на държавната служба се основава на принципите на законност, лоялност, отговорност, стабилитет, политическа неутралност и йерархична подчиненост.

Условия за изпълнение на държавната служба

Чл. 19. Държавата създава необходимите условия за изпълнението на задълженията на държавния служител, като го защитава при законосъобразното изпълнение на служебните задължения и обезщетява него и семейството му за вреди, причинени при и по повод на изпълнение на държавната служба.

Раздел II. Задължения на държавния служител

Задължения към гражданите

Чл. 20. (1) Държавният служител е длъжен да се произнася без забава по искането на гражданите. Той трябва да удовлетворява точно и своевременно тези от тях, които са законосъобразни, и да съдейства за признаването на техните права и законни интереси.

(2) Държавният служител е длъжен да не проявява грубост, невъзпитание и неуважение към гражданите, които обслужва.

Начин на изпълнение на държавната служба

Чл. 21. (1) Държавният служител е длъжен да изпълнява задълженията си точно, добросъвестно и безпристрастно в съответствие със законите на страната и устройствения правилник на съответната администрация.

(2) Задълженията на държавния служител се определят в неговата длъжностна характеристика.

(3) Допълнителни задължения могат да бъдат възлагани на държавния служител само в предписаните в този закон случаи.

(4) (Нова - ДВ, бр. 57 от 2016 г.) На държавния служител, с негово съгласие и срещу допълнително възнаграждение, може със заповед на органа по назначаването да се възлагат допълнителни задължения във връзка с изпълнението и/или управлението на:

1. проекти, съфинансирани със средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове, по които съответната администрация е бенефициент, при условията на чл. 49, ал. 3 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове;

www.eufunds.bg

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ФОНДАЦИЯ
„НИКОПАВКА“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

2. (доп. - ДВ, бр. 13 от 2020 г., в сила от 14.02.2020 г.) проекти и програми, финансирани от други международни финансови институции и донори, по които съответната администрация е бенефициент или изпълнител.

...

Свобода на мнението

Чл. 41. (1) При изпълнение на служебните си задължения държавният служител има право свободно да изказва мнения относно законосъобразността и целесъобразността на дадените му нареждания и да предлага по-удачни решения.

(2) Изказаните мнения и предложения не могат да засягат служебното положение на държавния служител.

Членство в политическа партия

Чл. 42. (1) Държавният служител има право да членува в политически партии, доколкото не съществува забрана, установена в специален закон.

(2) При осъществяване на службата държавният служител не може да се ръководи и да защитава интересите и волята на политическата партия, в която членува.

...

Глава пета. ОТЛИЧИЯ. СЛУЖЕБНА ОТГОВОРНОСТ

...

Раздел II. Дисциплинарна отговорност

Основание за дисциплинарна отговорност

Чл. 89. (1) Държавният служител, който е нарушил виновно своите служебни задължения, се наказва с предвидените в този закон наказания.

(2) Дисциплинарни нарушения са:

...

4. нарушение на задълженията спрямо гражданите по чл. 20;

5. неспазване на правилата на Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация.

(3) Дисциплинарно нарушение извършва и ръководител, който не е обърнал внимание на оплакване на гражданите за нарушение по ал. 2, извършено спрямо тях от негови подчинени.

(4) Държавният служител носи дисциплинарна отговорност, независимо че деянието му може да е основание за търсене от него и на друг вид отговорност.

ЗАКОН ЗА ОБЩИНСКАТА СОБСТВЕНОСТ,

ЗАКОН ЗА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ,

ЗАКОН ЗА МЕСТНИТЕ ДАЊЦИ И ТАКСИ

/Съпътстващи: Закон за общинския дълг, Закон за концесиите, Закон за отговорността на държавата и общините за вреди, Закон за устройство на територията, Закон за собствеността./

ЗАКОН ЗА ОБЩИНСКАТА СОБСТВЕНОСТ

В сила от 01.06.1996 г.

„С този закон се уреждат придобиването, управлението и разпореждането с имоти и вещи - общинска собственост...“ (чл.1)

„Общинска собственост са:

1. имотите и вещите, определени със закон;

2. имотите и вещите, предоставени в собственост на общината със закон;

3. имотите, чиято собственост е възстановена на общината при условия и по ред, определени със закон;

4. имотите и вещите, дарени или завещани на общината;

5. имотите и вещите, придобити от общината с доброволен труд и/или с парични средства на населението;

6. имотите и вещите, придобити от общината при ликвидацията на търговски дружества с общинско участие;

7. имотите и вещите, придобити от общината чрез правна сделка, по давност или по друг начин, определен в закон.

(2) Не са общинска собственост имотите и вещите на търговските дружества и юридическите лица с нестопанска цел, дори ако общината е била единствен собственик на прехвърленото в тях имущество. “ (чл. 2)

„Общинската собственост е публична и частна.

(2) Публична общинска собственост са:

1. имотите и вещите, определени със закон;

2. имотите, предназначени за изпълнение на функциите на органите на местното самоуправление и местната администрация;

3. други имоти, предназначени за трайно задоволяване на обществени потребности от местно значение, определени от общинския съвет.

(3) Частна общинска собственост са всички други общински имоти и вещи. Плодовете и приходите от имотите и вещите - публична общинска собственост, са частна собственост на общината. “ (чл. 3)

...

„Имотите и вещите - публична общинска собственост, които са престанали да имат предназначението..., се обявяват от общинския съвет за частна общинска собственост. “ И обратното: “За публична общинска собственост се обявяват имотите и вещите - частна общинска собственост, които са придобили предназначението по чл. 3, ал. 2. “

Решенията на общинския съвет за актуване на публичната собствено в частна: „се приемат с мнозинство от две трети от общия брой на съветниците“, а в обратния случай „с повече от половината от общия им брой. “ (чл. 6)

Чл. 8. (1) Придобиването, управлението и разпореждането с имоти и вещи - общинска собственост, се извършват под общото ръководство и контрол на общинския съвет.

(2) Редът за придобиване на право на собственост и на ограничени вещни права, за предоставяне за управление, под наем и за разпореждане с имоти и вещи - общинска собственост, и правомощията на кмета на общината, на кметовете на райони, на кметовете на кметства и на кметските наместници се определят с наредба на общинския съвет при спазване на разпоредбите на този закон и на специалните закони в тази област. С договор за наем не може да се възлагат строителство и/или услуги по смисъла на Закона за концесиите и на Закона за обществените поръчки, когато прогнозната стойност на приходите на наемателя за срока на договора е по-висока от европейския праг по смисъла на Закона за концесиите.

...

(8) Общинският съвет приема стратегия за управление на общинската собственост за срока на мандата си по предложение на кмета на общината. Стратегията определя политиката за развитие на общинската собственост и стопанската дейност на общината и съдържа:

1. основните цели, принципи и приоритети за придобиване, управление и разпореждане с имотите - общинска собственост;

2. основните характеристики на отделните видове имоти, които могат да се предоставят под наем или да бъдат предмет на разпореждане;

3. нуждите на общината от нови имоти и способите за тяхното придобиване;

4. други данни, определени от общинския съвет.

(9) В изпълнение на стратегията по ал. 8 общинският съвет приема план за действие за общинските концесии в съответствие със Закона за концесиите и годишна програма за управление и разпореждане с имотите - общинска собственост, по предложение на кмета на общината. Програмата се приема най-късно до приемането на бюджета на общината за съответната година и може да бъде актуализирана през годината, като при необходимост се извършва и актуализация на общинския бюджет. Програмата е в съответствие с плана за действие за общинските концесии и съдържа:

1. прогноза за очакваните приходи и необходимите разходи, свързани с придобиването, управлението и разпореждането с имоти - общинска собственост;

2. описание на имотите, които общината има намерение да предложи за предоставяне под наем, за продажба, за внасяне като непарична вноска в капитала на търговски дружества, за учредяване на ограничени вещни права, както и за възлагане чрез концесия;

3. описание на имотите, които общината има намерение да предложи за замяна срещу имоти на граждани или юридически лица, с подробно описание на нуждите и вида на имотите, които общината желае да получи в замяна;

4. описание на имотите, които общината има намерение да придобие в собственост, и способите за тяхното придобиване;

5. обектите, за изграждането на които е необходимо отчуждаване на частни имоти;

...

(10) Стратегията по ал. 8, планът за действие за общинските концесии и програмата по ал. 9, както и промените в тях се обявяват на населението по ред, определен в наредбата по ал. 2, и се публикуват и на интернет страницата на общината.

...

Глава втора. УПРАВЛЕНИЕ НА ИМОТИТЕ И ВЕЩИТЕ – ОБЩИНСКА СОБСТВЕНОСТ

Чл. 11. (1) Имоти и вещи - общинска собственост, се управляват в интерес на населението в общината съобразно разпоредбите на закона и с грижата на добър стопанин.

...

Чл. 13.

...

(2) Общината владее и управлява безстопанствените имоти на своята територия по ред, установен с наредбата по чл. 8, ал. 2.

Чл. 14. (1) Свободни нежилищни имоти - частна общинска собственост, които не са необходими за нуждите на органите на общината или на юридически лица на издръжка на общинския бюджет, могат да се отдават под наем на трети лица.

...

(4) Безвъзмездното предоставяне на имоти по ал. 1 за нуждите на общинските ръководства на политическите партии, отговарящи на условията, предвидени в Закона за политическите партии, се извършва от кмета на общината без търг или конкурс по ред, определен в наредбата по чл. 8, ал. 2.

(5) Отдаването под наем на имоти по ал. 1 за нуждите на общинските ръководства на синдикалните организации се извършва без търг или конкурс от кмета на общината по ред, определен в наредбата по чл. 8, ал. 2.

(6) С решение на общинския съвет имоти по ал. 1 могат да се отдават под наем без търг или конкурс за здравни, образователни и социални дейности за задоволяване на съответните нужди на населението, както и на юридически лица с нестопанска цел, осъществяващи дейност в обществена полза, по ред, определен в наредбата по чл. 8, ал. 2. По този ред на търговски дружества могат да се отдават под наем поземлени имоти, необходими като терени за временно използване, за спомагателни и допълнителни площадки, комуникации и

www.eufunds.bg

други, свързани с изграждането, ремонта и поддържането на обекти на техническата инфраструктура, за срока на ремонтно-строителните дейности. Въз основа на решението на общинския съвет се сключва договор за наем от кмета на общината или от оправомощено от него длъжностно лице.

(7) Свободни имоти или части от тях - публична общинска собственост, могат да се отдават под наем за срок до 10 години при условията и по реда на ал. 2 след решение на общинския съвет. Части от имоти - публична общинска собственост, които са предоставени за управление по реда на чл. 12, могат да се отдават под наем, при условие че не се възпрепятства осъществяването на дейностите, за които съответният имот е предоставен за управление.

(8) Наемните цени се определят от общинския съвет.

...

Чл. 20. Културни ценности, които са общинска собственост, се ползват при условията и по реда, определени в специалните закони.

Глава трета. ПРИНУДИТЕЛНО ОТЧУЖДАВАНЕ НА ИМОТИ – ЧАСТНА СОБСТВЕНОСТ, ЗА ОБЩИНСКИ НУЖДИ

Чл. 21. (1) Имоти - собственост на физически или на юридически лица, могат да бъдат отчуждавани принудително за задоволяване на общински нужди, които не могат да бъдат задоволени по друг начин, въз основа на влязъл в сила подробен устройствен план, предвиждащ изграждането на обекти - публична общинска собственост или на одобрен подробен устройствен план, предвиждащ изграждане на обекти от първостепенно значение - публична общинска собственост, за който има влязло в сила разпореждане за допускане на предварителното му изпълнение, както и в други случаи, определени със закон, след предварително и равностойно парично или имотно обезщетение.

(2) За изграждането и експлоатацията на обектите по ал. 1 могат да се отчуждават имоти или части от тях, които се засягат непосредствено от предвиденото строителство или които стават негодни за застрояване или ползване съобразно устройствените, санитарно-хигиенните и противопожарните правила и нормативи и изискванията за сигурност и безопасност.

...

(6) Имоти - собственост на държавата, не могат да бъдат отчуждавани принудително за общински нужди. Когато за нуждите на обектите по ал. 1 се засягат имоти - частна държавна собственост, те се прехвърлят безвъзмездно в собственост на общината по реда на Закона за държавната собственост.

...

(8) Когато одобреният подробен устройствен план предвижда изграждане на обекти от първостепенно значение - публична общинска собственост, общинският съвет може да разпреди предварително изпълнение на плана.

...

(10) Общините поддържат регистър на имотите, които подлежат на отчуждаване за реализиране на мероприятията по ал. 1. В регистъра задължително се вписват обектът, за изграждането на който имотът се предвижда за отчуждаване, и подробният устройствен план, въз основа на който имотът се отчуждава.

Чл. 22. (1) Отчуждаването на имотите по чл. 21, ал. 1, може да се извърши изцяло, или на етапи - преди започване на строителството от съответния етап.

(2) Собствениците и ползвателите на имотите, подлежащи на отчуждаване, са длъжни да осигуряват свободен достъп до тях за извършване на измервания и други технически дейности, когато това е необходимо за изготвяне на искането за отчуждаване. При отказ достъпът до имотите се осигурява със съдействието на органите на полицията. Държавните органи са

длъжни да предоставят безвъзмездно цялата информация, с която разполагат, отнасяща се до имотите - предмет на отчуждаването.

(3) Кметът на общината възлага определянето на равностойното парично обезщетение за имотите, предвидени за отчуждаване, на оценители, отговарящи на изискванията на Закона за независимите оценители.

...

(5) Размерът на равностойното парично обезщетение за имотите, предвидени за отчуждаване, се определя съобразно конкретното им предназначение, което са имали преди влизането в сила, съответно преди одобряването на подробния устройствен план по чл. 21, ал. 1 и въз основа на пазарните цени на имоти със сходни характеристики, намиращи се в близост до отчуждавания имот.

...

(14) Не се дължи обезщетение за незаконни строежи в поземления имот - предмет на отчуждаване.

...

Чл. 25. (1) Кметът на общината публикува обявление в два централни и един местен ежедневник, с което уведомява собствениците на имотите за предстоящото отчуждаване и изпраща копие от него до кметовете на райони или кметства или до кметските наместници, на чиято територия се намират имотите или части от имотите - частна собственост, предмет на отчуждаване. Кметовете или кметските наместници поставят обявлението на определените места в сградата на общината, на района, на кметството или в населеното място, на чиято територия се намират имотите, предмет на отчуждаването. Обявлението се публикува и на интернет страницата на общината. Обявлението съдържа:

1. предназначение на имотите съобразно влезлия в сила, съответно одобрен, подробен устройствен план по чл. 21, ал. 1;

2. основание за отчуждаването;

3. вид, местонахождение, размер и собственици на всеки от имотите, които следва да бъдат отчуждени;

4. размерът на дължимото обезщетение, а при имотно обезщетение - вида, местонахождението, размера, начина на трайно ползване и стойността на имота, предоставян в обезщетение, както и размерът на паричното обезщетение за доплащане при разлика в стойностите на имотите.

(2) Кметът на общината издава заповед за отчуждаване, в която се посочват основанията за отчуждаване, предназначението, видът, местонахождението, размерът и собственикът на имота, размерът на обезщетението, а при имотно обезщетение - вида, местонахождението, размера, начина на трайно ползване и стойността на имота, предоставян в обезщетение, както и размерът на паричното обезщетение за доплащане при разлика в стойностите на имотите, търговската банка, в която ще бъде внесено обезщетението по сметка на правоимащите лица и за началната дата, от която ще започне изплащането му. Заповедта се издава не по-рано от един месец след публикуване на обявлението по ал. 1.

(3) Заповедта по ал. 2 се съобщава на заинтересованите лица по реда на чл. 61 от Административнопроцесуалния кодекс. Копие от заповедта се поставя на определените за това места в сградата на общината, на района или на кметството или в населеното място, на чиято територия се намират имотите, предмет на отчуждаването, и се публикува на интернет страницата на общината.

(4) Когато адресът на някое от заинтересованите лица не е известен или то не е намерено на настоящия и постоянния му адрес, заповедта по ал. 2 му се съобщава от кмета на общината по реда на чл. 61 от Административнопроцесуалния кодекс и чрез обнародване на обявление в "Държавен вестник".

...

Чл. 27. (1) Заповедта на кмета на общината по чл. 25, ал. 2 може да се обжалва пред административния съд по местонахождението на имота в 14-дневен срок от съобщаването и.

...

Чл. 29. (1) Паричното обезщетение, определено във влязлата в сила заповед по чл. 25, ал. 2 или в съдебното решение, се превежда от общината в посочената в заповедта банка по сметка на правоимащите.

(2) Когато собственикът на имота не може да бъде установен или е с неизвестен адрес, както и в случаите, когато съществува спор между няколко лица за правото върху дължимото обезщетение или за права върху отчуждавания имот, обезщетението се внася в банката по сметка на общината. В тези случаи банката изплаща обезщетението на лицето, което установи правата си по съдебен ред, по нареждане на кмета на общината.

...

(5) Когато отчужденият имот е единствено жилище на собственика, имотът се завзема след изтичане на три месеца от изплащането на обезщетението.

...

Чл. 30. (1) По искане на общината съответният административен съд в закрито заседание в едномесечен срок и като даде възможност на заинтересованите лица за становище, може да допусне предварително изпълнение на акта за отчуждаване, когато общината е превела определеното в акта за отчуждаване обезщетение и бъде представена определена от съда гаранция при условията на чл. 391, ал. 3 от Гражданския процесуален кодекс, когато това се налага, за да се защитят особено важни държавни, общински или обществени интереси. Определението е окончателно. При допуснато предварително изпълнение може да се извърши въвод във владение на общината, преди актът за отчуждаване да е влязъл в сила, когато подробният устройствен план, който предвижда изграждане на обект публична общинска собственост, е влязъл в сила. Предварително изпълнение не се допуска спрямо имот, който е единствено жилище. Предварителното изпълнение не се допуска, когато с него на собствениците може да бъде причинена значителна или трудно поправима вреда, която не може да бъде компенсирана.

...

Чл. 31. (1) Ако в тригодишен срок, а за обектите от първостепенно значение - в 5-годишен срок, от отчуждаването на имота строителството на обекта не е започнало, както и в случаите, когато одобреният подробен устройствен план, предвиждащ изграждане на обекти от първостепенно значение - публична общинска собственост, бъде отменен от съда, а новият влязъл в сила подробен устройствен план не засяга отчуждения вече имот, по искане на бившия собственик на имота кметът на общината отменя заповедта за отчуждаване след възстановяване на полученото обезщетение.

...

Глава четвърта. ПРИДОБИВАНЕ И РАЗПОРЕЖДАНЕ С ИМОТИ И ВЕЩИ – ОБЩИНСКА СОБСТВЕНОСТ

Чл. 34. (1) Общината придобива право на собственост и ограничени вещни права чрез правна сделка, по давност или по друг начин, определен в закон.

...

(3) Даренията и завещанията се приемат от кмета на общината при условията на чл. 61, ал. 2 от Закона за наследството.

(4) Общината се разпорежда с имоти и вещи - частна общинска собственост, чрез продажба, замяна, дарение, делба, възмездно или безвъзмездно учредяване на ограничени вещни права или по друг начин, определен в закон.

...

(6) Учредяването на ограничени вещни права върху обекти - публична общинска собственост, се извършва при условия и по ред, определени в закон.

(7) Договорите за придобиване на собственост и ограничени вещни права върху имоти, както и за разпореждане с имоти - общинска собственост, се сключват в писмена форма от кмета на общината и се вписват по разпореждане на съдията по вписванията по местонахождението на имота. Договорите за замени на имоти - общинска собственост, с имоти - собственост на физически или юридически лица, се вписват по местонахождението на общинския имот, а при замени с имоти - държавна собственост - по местонахождението на държавния имот.

...

Чл. 35. (1) Продажба на имоти и вещи - частна общинска собственост, се извършва след решение на общинския съвет от кмета на общината чрез публичен търг или публично оповестен конкурс.

...

Чл. 36. (1) Прекратяването на съсобственост върху имоти между общината, държавата, физически лица или юридически лица се извършва след решение на общинския съвет по ред, определен с наредбата по чл. 8, ал. 2, чрез:

1. делба;
2. продажба на частта на общината;
3. откупуване частта на физическите лица или на юридическите лица;
4. замяна.

...

Чл. 37. (1) Право на строеж върху имот - частна общинска собственост, се учредява след решение на общинския съвет от кмета на общината чрез публичен търг или публично оповестен конкурс и съобразно предвижданията на влязъл в сила подробен устройствен план.

...

(3) Когато правото на строеж е учредено за определен срок, след изтичането на срока, за който то е учредено, общината придобива безвъзмездно собствеността на построенния обект.

(4) Правото на строеж се учредява без търг или конкурс след решение на общинския съвет, прието с мнозинство повече от половината от общия брой на съветниците, по ред, определен в наредбата по чл. 8, ал. 2, на:

...

2. юридически лица на бюджетна издръжка;
3. религиозни институции, регистрирани съгласно Закона за вероизповеданията, или на техни местни поделения за обредни, молитвени или богослужебни домове за публични религиозни обреди и служби, за храмове и манастири;
4. други лица, когато това е предвидено в закон.

(5) Безвъзмездно право на строеж се учредява без търг или конкурс след решение на общинския съвет, прието с мнозинство две трети от общия брой на съветниците.

(6) Безвъзмездно право на строеж се учредява без търг или конкурс след решение на общинския съвет, прието с мнозинство повече от половината от общия брой на съветниците, по ред, определен в наредбата по чл. 8, ал. 2, на:

1. юридически лица на бюджетна издръжка;
2. религиозни институции, регистрирани съгласно Закона за вероизповеданията, или на техни местни поделения за обредни, молитвени или богослужебни домове за публични религиозни обреди и служби, за храмове и манастири;
3. други лица, когато това е предвидено в закон.

(7) Въз основа на резултатите от търга или конкурса, съответно - на решението на общинския съвет, кметът на общината издава заповед и сключва договор.

Чл. 38 (1) Право на надстрояване и/или на пристрояване на сграда - частна общинска собственост, или на сграда, построена върху имот - частна общинска собственост, се учредява при условията и по реда на чл. 37, ал. 1 и 2.

Чл. 39. (1) Право на ползване върху имоти и вещи - частна общинска собственост, се учредява след решение на общинския съвет от кмета на общината чрез публичен търг или публично оповестен конкурс.

(2) Срокът на правото на ползване се определя от общинския съвет и не може да бъде по-дълъг от 10 години, освен когато в закон е предвидено друго.

...

Глава пета. ОБЩИНСКИ ЖИЛИЩА

Чл. 42. (1) По своето предназначение общинските жилища са:

1. за настаняване под наем на граждани с установени жилищни нужди;
2. за продажба, замяна и обезщетяване на бивши собственици, чиито имоти са отчуждени за общински нужди;
3. ведомствени;
4. резервни.

...

(3) Предоставянето и използването на общински жилища за нежилищни нужди се забранява.

...

Чл. 43. В жилища за отдаване под наем се настаняват:

1. лица с жилищни нужди, установени по реда на наредбата по чл. 45а, ал. 1;
2. наематели на общински жилища, които се засягат от ново строителство, надстрояване или пристрояване, основен ремонт или реконструкция;
3. лица, жилищата на които са възстановени на бившите им собственици по реда на чл. 7 от Закона за възстановяване на собствеността върху одържавени недвижими имоти.

...

Чл. 45. (1) В резервните жилища се настаняват под наем за срок не по-дълъг от две години лица:

1. жилищата на които са станали негодни за обитаване в резултат на природни и стихийни бедствия и аварии или са застрашени от самосрутване;
2. в семействата на които са налице остри социални или здравословни проблеми.

...

Чл. 47. (1) Общинските жилища, предназначени за продажба, могат да се продават след решение на общинския съвет на:

1. правоимащи по Закона за уреждане правата на граждани с многогодишни жилищно-спестовни влогове;
2. лица, чиито жилища се предвижда да бъдат отчуждени по реда на глава трета;
3. други лица, отговарящи на условията за закупуване на общински жилища, определени в наредбата по чл. 45а, ал. 1.

(2) Цените на жилищата, предназначени за продажба, се определят от общинския съвет по критерии, установени в наредбата по чл. 45а, ал. 1. Продажбата не може да се извърши на цена, по-ниска от данъчната оценка на имота.

...

Чл. 49а. (1) Право на строеж върху имоти - частна общинска собственост, отредени за изграждане на социални жилища, може да се учредява без търг или конкурс за строеж на жилищна сграда на лица с установени жилищни нужди, на жилищностроителни кооперации или сдружения, в които членуват само такива лица, при условия и по ред, определени в наредбата по чл. 45а, ал. 1. Цената на правото на строеж се определя от общинския съвет.

...

Глава шеста. СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ НА ОБЩИНАТА

Чл. 51. (1) Общината може да осъществява стопанска дейност, да създава общински предприятия и да участва в съвместни форми на стопанска дейност при условия и по ред, определени със закон.

(2) Общината може да осъществява стопанска дейност чрез търговски дружества с общинско участие в капитала или чрез граждански дружества по Закона за задълженията и договорите. Общината може да осъществява самостоятелно стопанска дейност чрез общински предприятия, създадени по реда на този закон.

(3) Общината може да участва в осъществяването на различните форми стопанска дейност със свободни парични средства, с изключение на целевите субсидии от държавния бюджет, както и с имоти и вещи или вещи права.

(4) Общината може да участва само в такива форми на стопанска дейност, в които отговорността и не надвишава размера на дяловото и участие. Общината не може да участва в търговски дружества като неограничено отговорен съдружник.

...

Чл. 51а. (1) Общината и търговските дружества с повече от 50 на сто общинско участие в капитала може да учредяват или да участват в търговски дружества, чийто капитал не е изцяло тяхна собственост, след решение на общинския съвет. Участието може да е с парична или с непарична вноска.

...

(4) Условията и редът за упражняване на правата на собственост на общината в търговски дружества с общинско участие в капитала и за участието на общината в граждански дружества и за сключване на договори за съвместна дейност се определят с наредба на общинския съвет. В наредбата се определят:

1. образуването, преобразуването и прекратяването на еднолични търговски дружества с общинско участие в капитала;

2. възлагането на управлението и контрола и съдържанието на договорите, съставът и компетенциите на органите за управление и контрол, редът за определяне на представителите на общината в органите за управление и контрол, техните права и задължения, възнаграждението и отговорността при неизпълнение на задълженията;

3. правилата за сключване на договори за наем и разпореждане с дълготрайни активи и за задължително застраховане на имуществото.

...

Чл. 52. (1) Общинското предприятие е специализирано звено на общината за изпълнение на местни дейности и услуги, финансирани от общинския бюджет.

(2) Общинското предприятия се създава, преобразува и закрива с решение на общинския съвет.

...

Чл. 53. Общинското предприятие може да осъществява дейност по:

1. управление, изграждане, поддържане, ремонт и реконструкция на обекти, мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура и други имоти - общинска собственост, както и предоставяне на свързаните с тях услуги за населението;

2. предоставяне на други услуги или осъществяване на други местни дейности, необходими за задоволяване на потребностите на общината или на нейното население, които се финансират от бюджета на общината, определени от общинския съвет.

...

Глава седма. НАДЗОР И АКТУВАНЕ НА ИМОТИТЕ – ОБЩИНСКА СОБСТВЕНОСТ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ФОНДАЦИЯ
„НИКОПАВКА“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 56. (1) За общинските имоти се съставят актове за общинска собственост по образци, утвърдени от министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на правосъдието.

(2) За временните постройки, улиците, площадите, общинските пътища и други линейни обекти на техническата инфраструктура не се съставят актове за общинска собственост, освен ако в специален закон е предвидено друго.

...

Чл. 62. (1) Актовете за общинска собственост се вписват с последователни номера в регистъра, подписват се в актови книги и се съхраняват в съответните служби "Общинска собственост".

(2) Актовете книги за общинските имоти са общодостъпни и всеки може да иска справка по тях при условия и по ред, определени в наредбата по чл. 8, ал. 2.

...

Чл. 65. (1) Общински имот, който се владее или държи без основание, не се използва по предназначение или необходимостта от него е отпаднала, се изземва въз основа на заповед на кмета на общината.

...

Чл. 66. (1) Държавните органи са длъжни да оказват необходимото съдействие на общините във връзка с управлението и разпореждането с имоти - общинска собственост.

...

Чл. 66а. Кметът на общината съставя и предоставя на общинския съвет отчети за състоянието на общинската собственост и резултатите от нейното управление по видове и категории обекти, по ред, определен в наредбата по чл. 8, ал. 2.

ЗАКОН ЗА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ

Извадка за общинския бюджет и финанси

В сила от 01.01.2014 г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Този закон урежда бюджетната рамка, общото устройство и структурата на публичните финанси и включва:

1. обхвата на публичните финанси;
2. обхвата, структурата и основните показатели на консолидираната фискална програма;
3. фискалните правила и ограничения;
4. съставянето, приемането, изпълнението и отчитането на държавния бюджет, на общинските бюджети и на други бюджети, попадащи в обхвата на консолидираната фискална програма;
5. режима на сметките за средствата от Европейския съюз;
6. режима на сметките за чужди средства;
7. финансовите взаимоотношения с общия бюджет на Европейския съюз и с други международни програми и договори;
8. банковото обслужване на бюджетните организации и системата на единната сметка;
9. централизираното разплащане на осигурителните вноски и на данъците;
10. отчетността на бюджетните организации.

...

(5) Кметовете организират и ръководят съставянето, внасянето в общинския съвет и изпълнението на бюджетите на общините.

...

www.eufunds.bg

Договор № BG05SFOP001-2.025-0003-C01, Проект „Повишаване ролята и отговорностите на гражданите в демократичното развитие на местно ниво в община Белослав“, финансиран от Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ФОНДАЦИЯ
„НИКОПАВКА“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Съгласно чл. 20 публичните финанси се управляват при спазване на следните принципи:

1. **всеобхватност** - управлението на публичните финанси се осъществява чрез бюджети и сметки на бюджетните организации, включени в консолидираната фискална програма, и наблюдение на останалите лица от сектор "Държавно управление";
2. **отчетност и отговорност** - публичните финанси се управляват по начин, който гарантира отчетността и отговорността на разпоредителите с бюджети;
3. **адекватност** - съответствие на фискалната политика с макроикономическите и социално-икономическите цели;
4. **икономичност** - придобиването с най-малки разходи на необходимите ресурси за осъществяване дейността на бюджетните организации при спазване на изискванията за качество на ресурсите;
5. **ефикасност** - постигането на максимални резултати от използваните ресурси при осъществяване дейността на бюджетните организации;
6. **ефективност** - степента на постигане целите на бюджетните организации при съпоставяне на действителните и очакваните резултати от тяхната дейност;
7. **прозрачност** - създаване на възможност за информираност на обществото чрез осигуряване на публичен достъп до информация за макроикономическите и бюджетните прогнози, до данни относно текущото изпълнение на консолидираната фискална програма, както и за използваните методологии/допускания, залежали при тяхното изготвяне;
8. **устойчивост** - поддържане на текущи нива на приходите и разходите без риск за платежоспособността на държавата или за способността за покриване на задължения в дългосрочен план;
9. **законосъобразност** - спазване на приложимото законодателство, на вътрешните актове и на договорите.

Глава трета. СТРУКТУРА НА БЮДЖЕТИТЕ

Раздел II. Структура на общинския бюджет

Чл. 45. (1) Общинският бюджет включва:

1. приходи от:
 - а) местни данъци - при условия, по ред и в граници, установени със закон;
 - б) такси - при условия и по ред, установени със закон;
 - в) услуги и права, предоставяни от общината;
 - г) разпореждане с общинска собственост;
 - д) глоби и имуществени санкции;
 - е) лихви и неустойки;
 - ж) други постъпления;
 - з) помощи и дарения;
2. разходи за делегирани от държавата и за местни дейности, както и във функционален разрез съгласно единната бюджетна класификация, за:
 - а) персонал;
 - б) издръжка;
 - в) лихви;
 - г) помощи и обезщетения за домакинства;
 - д) текущи субсидии;
 - е) капиталови разходи;
3. бюджетни взаимоотношения с централния бюджет и с други бюджети и сметки за средства от Европейския съюз;

4. бюджетно салдо;

5. финансиране.

...

Чл. 47. *Общинският бюджет е публичен и се контролира от местната общност по ред, определен от общинския съвет и от определените със закон компетентни органи.*

Глава шеста. СЪСТАВЯНЕ НА БЮДЖЕТИТЕ

...

Раздел II. *Съставяне на бюджетна прогноза за местните дейности за следващите три години и на общинския бюджет*

Чл. 82. (1) *Общинският съвет приема наредба за условията и реда за съставяне на бюджетната прогноза за местните дейности за следващите три години, за съставяне, приемане, изпълнение и отчитане на общинския бюджет, разработена при спазване на принципите, правилата и процедурите по този закон. С наредбата може да се определи бюджетът на общината да се съставя, приема, изпълнява и отчита и в програмен формат.*

(2) *Кметът на общината организира съставянето на бюджетната прогноза и на бюджета на общината и при спазване на указанията по чл. 67, ал. 6.*

(3) *В бюджетната прогноза за местните дейности се включват и прогнози за:*

1. *общинските сметки за средствата от Европейския съюз - по основни показатели;*

2. *динамиката и състоянието на общинския дълг и на дълга, гарантиран от общината;*

3. *приходите, разходите и останалите показатели по чл. 14 за контролираните от общината лица, които попадат в подсектор "Местно управление" и чиито операции и средства не са включени в общинския бюджет;*

4. *финансите на контролираните от общината дружества и други лица, включително информация за прогнозните приходи, разходи и инвестиции, очакваната динамика и състоянието на техния дълг, финансови резултати, очакван размер на дивидента за общината, прогнозни стойности за субсидии, капиталови трансфери и други предоставяни от общината средства, изпълнение на проекти по програми на Европейския съюз;*

5. *очаквания ефект върху показателите на общинските финанси, включително за лицата по т. 3 и 4 от публично-частни партньорства и концесии за срока на прогнозата и до края на действието на съответните договори, както и от други съществени, извършени или планирани сделки и операции на общината и нейните подведомствени разпоредители, които нямат пряк касов ефект върху бюджета на общината за периода на прогнозата.*

(4) *Министърът на финансите може да дава указания относно обема, формата и съдържанието на информацията по ал. 3.*

(5) *Министерството на финансите може да изиска от съответната община да му предостави информацията по ал. 3.*

...

Глава седма. ПРИЕМАНЕ НА БЮДЖЕТИТЕ

...

Раздел II. *Приемане на бюджета на общината*

Чл. 94. (1) *Проектът на бюджет на общината се разглежда по ред, определен от общинския съвет.*

(2) *Общинският съвет приема с решение бюджета на общината по показателите по чл. 45, ал. 1 в срок до 15 работни дни от внасянето му от кмета. Размерите на бюджетните взаимоотношения с държавния бюджет трябва да съответстват на приетите със закона за*

www.eufunds.bg

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

държавния бюджет за съответната година, както и на други относими за съответната община показатели и разпоребди.

(3) С решението по ал. 2 общинският съвет одобрява и:

1. максималния размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през годината по бюджета на общината, като наличните към края на годината задължения за разходи не могат да надвишават 15 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните четири години; ограничението не се прилага за задължения за разходи, финансирани за сметка на помощи и дарения;

2. максималния размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през годината, като наличните към края на годината поети ангажименти за разходи не могат да надвишават 50 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните четири години; ограничението не се прилага за ангажименти за разходи, финансирани за сметка на помощи и дарения;

3. размера на просрочените задължения от предходната година, които ще бъдат разплатени от бюджета за текущата година;

4. размера на просрочените вземания, които се предвижда да бъдат събрани през бюджетната година;

5. лимита за поемане на нов общински дълг, максималния размер на общинския дълг и на общинските гаранции към края на бюджетната година;

6. разчетите за финансиране на капиталови разходи, включително разпределението на целевата субсидия за капиталови разходи, определена със закона за държавния бюджет за съответната година, по обекти за строителство и основен ремонт, за придобиване на материални и нематериални дълготрайни активи и за проучвателни и проектни работи, включително за съфинансиране и за плащания по заеми за капиталови разходи;

7. други показатели, включително такива, определени в закона за държавния бюджет за съответната година;

8. индикативен годишен разчет за сметките за средства от Европейския съюз;

9. актуализирана бюджетна прогноза.

(4) Целевата субсидия за капиталови разходи по ал. 3, т. 6, определена със закона за държавния бюджет за съответната година, може да се разпределя за делегирани от държавата дейности и/или за местни дейности. За сметка на тази субсидия могат да се предвиждат капиталови разходи и за делегираните бюджети. Разпределението и се одобрява с решение на общинския съвет.

...

Чл. 95. С общинския бюджет може да се предвиди резерв за непредвидени и/или неотложни разходи в размер до 10 на сто от общия размер на разходите по бюджета на общината.

Чл. 96. По решение на общинския съвет делегираните от държавата дейности могат да се финансират допълнително със средства от собствените приходи и от изравнителната субсидия на общините.

Чл. 97. Бюджетът на общината се публикува на интернет страницата на общината в срок до 10 работни дни след приемането му от общинския съвет. Бюджетът на общината се предоставя на Сметната палата и на Министерството на финансите в срок до един месец след приемането му. На Министерството на финансите и на Сметната палата се предоставя и информацията за одобрените показатели по чл. 94, ал. 3 по ред, определен от министъра на финансите.

...

Глава осма. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТИТЕ

...

Раздел III. Изпълнение на общинския бюджет

www.eufunds.bg

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ФОНДАЦИЯ
„НИКОПАВКА“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 122. (1) Изпълнението на общинския бюджет се организира от кмета на общината чрез кметовете на кметства, райони и чрез ръководителите на бюджетни звена, финансирани от и чрез общинския бюджет.

(2) В рамките на своята компетентност през бюджетната година общинският съвет може да открива, закрива или преструктурира бюджетни звена в общината, финансирани със собствени приходи.

(3) Финансовите последици от решенията на общинския съвет по ал. 2, както и тези, свързани с освобождаване на отделни категории лица от заплащане на определени публични задължения към общината, са за сметка на собствените приходи и/или на разходите за местни дейности по бюджета на общината.

Чл. 123. Приходите по общинския бюджет се събират от общинската администрация, освен когато със закон е предвидено друго.

Чл. 124. (1) Промени по общинския бюджет през бюджетната година и в размера на бюджетните взаимоотношения на общината с държавния бюджет се извършват при условията и по реда на този закон и на закона за държавния бюджет за съответната година.

(4) Кметът отразява промените по бюджета на общината, съответно по бюджетите на второстепенните разпоредители с бюджет към него.

...

Чл. 125. (1) Общинският съвет може, доколкото със закон не е определено друго, да оправомощи кмета на общината да извършва компенсирани промени:

1. в частта за делегираните от държавата дейности - между утвърдените показатели за разходите в рамките на една дейност, с изключение на дейностите на делегиран бюджет, при условие че не се нарушават стандартите за делегираните от държавата дейности и няма просрочени задължения в съответната делегирана дейност;

2. в частта за местните дейности - между утвърдените разходи в рамките на една дейност или от една дейност в друга, без да изменя общия размер на разходите.

(2) В изпълнение на правомощията си по ал. 1 кметът издава заповеди.

(3) Кметът извършва съответните промени по бюджета на общината, включително по бюджетите на второстепенните разпоредители с бюджет към него, в рамките на промените по ал. 1.

(4) След извършване на промени по реда на ал. 1, както и на тези по чл. 112, ал. 5 кметът представя в общинския съвет актуализирано разпределение на променените бюджети тримесечно по определен от общинския съвет ред.

...

Глава осма "а". ОБЩИНИ С ФИНАНСОВИ ЗАТРУДНЕНИЯ

Раздел I. Общи разпоредби

Чл. 130а. (1) Общини с финансови затруднения са общини, за които са налице три или повече от следните условия:

1. не се спазват фискалните правила по чл. 32, ал. 1 и 2;

2. наличните към края на годината задължения за разходи по бюджета на общината надвишават 15 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните 4 години;

3. наличните към края на годината поети ангажменти за разходи по бюджета на общината надвишават 50 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните 4 години;

4. наличните към края на годината просрочени задължения по бюджета на общината надвишават 5 на сто от отчетените за последната година разходи на общината;

5. бюджетното салдо по бюджета на общината през последните три години е отрицателна величина за всяка една от трите години;

----- www.eufunds.bg -----

б. осредненото равнище на събираемост за данъка върху недвижимите имоти и данъка върху превозните средства е под осреднената събираемост на двата данъка за всички общини, отчетена за последната година.

(2) Министърът на финансите може да прецени да бъдат подпомагани с временен безлихвен заем по чл. 130ж, ал. 1 общини с финансови затруднения.

...

Раздел II. Откриване на процедура по финансово оздравяване

Чл. 130д. (1) Ежегодно в срок до 10 март кметът на общината извършва оценка за наличие на условията по чл. 130а, ал. 1 към края на предходната година.

(2) Когато при оценката по ал. 1 се установи, че са налице три или повече от условията по чл. 130а, ал. 1, кметът на общината в 7-дневен срок уведомява общинския съвет, че общината се намира във финансово затруднение, и предлага на общинския съвет да бъде открита процедура за финансово оздравяване.

(3) В 10-дневен срок от уведомяването по ал. 2 общинският съвет с решение, прието с мнозинство повече от половината от общия брой на общинските съветници:

1. открива процедурата за финансово оздравяване;

2. възлага на кмета да изготви план за оздравяване и да проведе публично обсъждане на плана с местната общност;

3. определя срок за изготвянето на плана, който не може да бъде по-дълъг от един месец, и определя ред и срок за провеждане на публичното обсъждане, който не може да бъде по-кратък от 14 дни.

(4) В 20-дневен срок от провеждане на публичното обсъждане общинският съвет с решение определя срока на процедурата по финансово оздравяване и приема плана за финансово оздравяване.

(5) С решенията по ал. 3 и 4 общинският съвет може да възложи на кмета на общината да направи искане до министъра на финансите за финансово подпомагане на общината под формата на временен безлихвен заем от централния бюджет за целите на изпълнението на плана за финансово оздравяване.

(6) Кметът на общината осъществява текущо наблюдение на условията по чл. 130а, ал. 1, като задължително извършва оценка, анализ и прогноза за тяхното изменение към полугодието и края на текущата бюджетна година, като при необходимост определя срокове и стъпки за предприемане на съответни действия.

...

Глава десета. ГОДИШНИ ОТЧЕТИ НА БЮДЖЕТИТЕ

...

Раздел II. Отчет на общинския бюджет

Чл. 140. (1) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2016 г.) Кметът на общината изготвя годишния отчет за изпълнението на бюджета по показателите, по които е приет, придружен с доклад, и в срок до 31 август на следващата бюджетна година го внася за приемане от общинския съвет. В случаите, когато Сметната палата извършва финансов одит на годишния отчет на общината, кметът на общината внася за приемане одитирания отчет заедно с одитното становище на Сметната палата за заверка на годишния финансов отчет на общината.

(2) Отчетът по ал. 1 се придружава и от:

1. отчет за изпълнението на сметките за средства от Европейския съюз;

2. отчетната информация по чл. 137, ал. 1, т. 2 и 3;

3. друга отчетна информация.

(3) В доклада по ал. 1 се включва и информация за изпълнението на фискалните цели, както и за изпълнението на прогнозите по чл. 82, ал. 3.

(4) Председателят на общинския съвет организира публично обсъждане на отчета по ал. 1 от местната общност, като оповестява датата на обсъждането най-малко 7 дни предварително на интернет страницата на общината и в местни средства за масово осведомяване. Публичното обсъждане се провежда по ред, определен от общинския съвет.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2016 г.) Общинският съвет след обсъждането по ал. 4 приема отчета по ал. 1 не по-късно от 30 септември на годината, следваща отчетната година.

(6) Приетият отчет по ал. 5 и отчетът за сметките за средства от Европейския съюз по ал. 2, т. 1 се публикуват на интернет страницата на общината.

ЗАКОН ЗА МЕСТНИТЕ ДАНЪЦИ И ТАКСИ

В сила от 01.01.1998 г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Раздел I. Местни данъци

Чл. 1. (1) В общинския бюджет постъпват следните местни данъци:

1. данък върху недвижимите имоти;
2. данък върху наследствата;
3. данък върху даренията;
4. данък при възмездно придобиване на имущество;
5. данък върху превозните средства;
6. патентен данък;
7. туристически данък;
8. данък върху таксиметров превоз на пътници;
9. други местни данъци, определени със закон.

(2) Общинският съвет определя с наредба размера на данъците по ал. 1 при условията, по реда и в границите, определени с този закон.

(3) Когато до края на предходната година общинският съвет не е определил размера на местните данъци за текущата година, местните данъци се събират на базата на действащия размер към 31 декември на предходната година.

(4) Не се допускат изменения в приетите от общинския съвет размер и начин на определяне на местните данъци в течение на годината.

Чл. 2. Местните данъци се заплащат в брой в касите на общинската администрация или безкасово по съответната сметка.

Чл. 3. (1) Данъчните декларации по този закон се подават от данъчно задължените лица или от техните законни представители по образец, одобрен от министъра на финансите, който се обнародва в "Държавен вестник".

...

Чл. 4. Установяването, обезпечаването и събирането на местните данъци се извършват от служители на общинската администрация по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. Обжалването на свързаните с тях актове се извършва по местонахождението на общината, в чийто район е възникнало задължението, по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(2) Невнесените в срок данъци по този закон се събират заедно с лихвите по Закона за лихвите върху данъци, такси и други подобни държавни вземания. Принудителното събиране се извършва от публични изпълнители по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс или от съдебни изпълнители по реда на Гражданския процесуален кодекс.

...

(7) Компетентен орган за отсрочване и разсрочване на местни данъци в размер до 100 000 лв. и при условие, че отсрочването или разсрочването се иска до една година от датата на издаване на разрешението, е кметът на общината, а в останалите случаи е общинският съвет.

...

Чл. 5а. (1) Общините предоставят ежедневна информация по електронен път на Министерството на финансите за:

1. идентификационните данни за задължените лица по този закон;
2. обектите на облагане с местни данъци и такси, данъчните им оценки и отчетните им стойности;
3. правата на собственост и ползване върху обектите на облагане;
4. данъчните облекчения и освобождавания по този закон;
5. размера на задълженията по видове данъци и такси, плащанията и непогасените задължения;

...

7. данни от значение за определяне на таксата за битови отпадъци, като обхватът на данните се определя със заповедта по ал. 2;

8. други данни от значение за определянето, обезпечаването и събирането на местните данъци и такси.

Раздел II. Местни такси

Чл. 6. (1) Общините събират следните местни такси:

- а) за битови отпадъци;
- б) за ползване на пазари, тържища, панаири, тротоари, площади и улични платна;
- в) за ползване на детски кухни, лагери, обществения и социални услуги, финансирани от общинския бюджет;

...

- д) за технически услуги;
- е) за административни услуги;
- ж) за откупуване на гробни места;
- з) за дейности по обща подкрепа по смисъла на Закона за предучилищното и училищното образование, които не се финансират от държавния бюджет и се осъществяват от центровете за подкрепа за личностно развитие;
- и) за притежаване на куче;
- к) други местни такси, определени със закон.

...

(3) Ползването на общинските тротоари, площади и улични платна или на части от тях като зони за платено и безплатно паркиране по Закона за движението по пътищата се определя с наредба на общинския съвет.

Глава втора. МЕСТНИ ДАНЪЦИ

Раздел I. Данък върху недвижимите имоти

Чл. 10. (1) С данък върху недвижимите имоти се облагат разположените на територията на страната сгради и самостоятелни обекти в сгради, както и поземлените имоти, разположени в строителните граници на населените места и селищните образувания, и поземлените имоти извън тях, които според подробен устройствен план имат предназначението по чл. 8, т. 1 от Закона за устройство на територията и след промяна на предназначението на земята, когато това се изисква по реда на специален закон.

(2) Не се облагат с данък поземлените имоти, заети от улици, пътища от републиканската и общинската пътни мрежи и железопътната мрежа, до ограничителните

www.eufunds.bg

строителни линии. Не се облагат с данък и поземлените имоти, заети от водни обекти, държавна и общинска собственост.

(3) Не се облагат с данък земеделските земи и горите, с изключение на застроените земи - за действително застроената площ и прилежащия и терен.

(4) Не се облагат с данък недвижимите имоти с данъчна оценка до 1680 лв. включително.

Чл. 11. (1) Данъчно задължени лица са собствениците на облагаеми с данък недвижими имоти.

(2) Собственикът на сграда, построена върху държавен или общински поземлен имот, е данъчно задължен и за този имот или съответната част от него.

(3) При учредено вещно право на ползване данъчно задължен е ползвателят.

(4) При концесия данъчно задължен е концесионерът. При концесия за добив данъчно задължено лице е собственикът, с изключение на случаите, при които в полза на концесионера е учредено вещно право на ползване върху поземления имот или съответната част от него.

(5) За имот - държавна или общинска собственост, данъчно задължено е лицето, на което имотът е предоставен за управление.

Чл. 12. (1) Когато върху облагаем недвижим имот правото на собственост или ограниченото вещно право на ползване е притежание на няколко лица, те дължат данък съответно на частите си.

(2) Всеки от съсобствениците на имота, съответно от съпритежателите на ограниченото вещно право на ползване, може да плати данъка за целия имот за сметка на останалите.

Чл. 13. Данъкът се заплаща независимо дали недвижимите имоти се използват или не.

Чл. 14. (1) За новопостроените сгради и постройки, които не подлежат на въвеждане в експлоатация по реда на Закона за устройство на територията собственикът уведомява за това писмено в 2-месечен срок общината по местонахождението на имота, като подава данъчна декларация за облагане с годишен данък върху недвижимите имоти.

(2) Не се подават данъчни декларации за облагане с годишен данък за новопостроените сгради, подлежащи на въвеждане в експлоатация по реда на Закона за устройство на територията. Необходимите данни за определяне на данъка на новопостроените сгради и/или на самостоятелни обекти в тях се предоставят на служителите по чл. 4, ал. 1 от възложителя на строежа в двумесечен срок след завършването на сградата в груб строеж по образец, определен от министъра на финансите.

(3) Не се подават данъчни декларации за облагане с годишен данък за имотите и ограничените вещни права, придобити по възмезден или безвъзмезден начин по раздел трети от тази глава.

(4) За новопостроен или придобит по друг начин имот или ограничено вещно право на ползване в срока по ал. 1 предприятията подават информация за отчетната стойност и други обстоятелства, имащи значение за определянето на данъка.

(5) При преустройство и при промяна на предназначението на съществуваща сграда или на самостоятелен обект в сграда, както и при промяна на друго обстоятелство, което има значение за определяне на данъка, данъчно задължените лица уведомяват общината по реда и в срока по ал. 1.

(6) При придобиване на имот по наследство декларацията по ал. 1 се подава в срока по чл. 32. В случай че не е подадена данъчна декларация по ал. 1 от наследниците или заветниците, след изтичането на срока по чл. 32 служителят по чл. 4, ал. 1 образува партида за наследения недвижим имот въз основа на данните, налични в общината и в регистъра на населението.

(7) Подадената декларация от един съсобственик, съответно ползвател, ползва останалите съсобственици или ползватели. Подадените данни по ал. 2 от един възложител ползват останалите възложители.

(8) Не се изисква подаване на данъчна декларация, когато промяната в обстоятелствата, имащи значение за определяне на данъка, са удостоверени от общината в случаите на търпимост на строежите, в изпълнение на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради или в качеството и на възложител по Закона за устройство на територията. Служител от общинската администрация отразява служебно настъпилите промени в техническите характеристики на имота.

Чл. 15. (1) За новопостроените сгради или части от сгради се дължи данък от началото на месеца, следващ месеца, през който са завършени.

(2) При прехвърляне на собствеността на имота или при учредяване на ограничено вещно право на ползване приобретателят дължи данъка от началото на месеца, следващ месеца, през който е настъпила промяната в собствеността или ползването, освен ако данъкът е платен от прехвърлителя.

(3) Завършването на сграда или на част от нея се установява с удостоверение за въвеждане в експлоатация или разрешение за ползване, издадени по реда на Закона за устройство на територията.

(4) Органите, издаващи документите по ал. 3, предоставят служебно по един екземпляр от тях на звеното за местни приходи в общината в едноседмичен срок от издаването им.

(5) Данъкът по ал. 1 се дължи и в случаите, когато в двегодишен срок от завършването на сградата в груб строеж, съответно - в едногодишен срок от съставяне на констативен акт по чл. 176, ал. 1 от Закона за устройство на територията, сградата не е въведена в експлоатация или не е издадено разрешение за ползване.

(6) Лицето, упражняващо строителен надзор, или техническият ръководител - за строежите от пета категория, предоставя екземпляр от съставения констативен акт по чл. 176, ал. 1 от Закона за устройство на територията на звеното за местни приходи в общината в едноседмичен срок от съставянето му.

(7) Завършването на сградата в груб строеж се установява по реда на чл. 181, ал. 3 от Закона за устройство на територията. Обстоятелствата по ал. 5 се установяват с констативен акт, съставен от служители на общината. Актът се съобщава на данъчно задълженото лице, което може да оспори констатациите в акта в 7-дневен срок от уведомяването.

Чл. 16. (1) При частично или пълно унищожаване на сградите, както и при преминаване на недвижимите имоти от необлагаеми в облагаеми и обратно данъчно задължените лица уведомяват за това общината по местонахождението на имота по реда и в срока по чл. 14, ал. 1.

(2) В случаите по ал. 1 задължението за плащане на данъка се прекратява, съответно възниква, от началото на месеца, следващ месеца, в който е настъпила промяната.

...

Чл. 19. (1) Данъкът се определя върху данъчната оценка на недвижимите имоти по чл. 10, ал. 1 към 1 януари на годината, за която се дължи и се съобщава на лицата до 1 март на същата година.

...

Чл. 24. (1) Освобождават се от данък:

1. общините, за имотите - публична общинска собственост;
2. държавата, за имотите - публична държавна собственост, освен ако имотът е предоставен за ползване на друго лице и това лице не е освободено от данък;

...

4. читалищата;
5. сградите - собственост на чужди държави, в които се помещават дипломатически и консулски представителства, при условията на взаимност;

...

7. сградите на Българския червен кръст и на организациите на Червения кръст, регистрирани в друга държава - членка на Европейския съюз, или в друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство;

8. сградите на висшите училища и академичните, използвани за учебен процес и научна дейност;

9. храмовете и манастирите, предназначени за богослужбена дейност, заедно с поземлените имоти, върху които са построени - собственост на законно регистрираните вероизповедания в страната, както и молитвените домове заедно с поземлените имоти, върху които са построени - собственост на законно регистрираните вероизповедания в страната; молитвените домове, храмовете и манастирите трябва да са вписани в регистъра по чл. 12, ал. 3 от Закона за вероизповеданията;

10. парковете, спортните игрища, площадките и други подобни имоти за обществени нужди;

...

11а. сградите - културни ценности, когато не се използват със стопанска цел;

12. музеите, галериите, библиотеките;

13. имотите, използвани непосредствено за експлоатационни нужди на обществения транспорт;

...

15. временните сгради, обслужващи строежа на нова сграда или съоръжение до завършването и предаването им в експлоатация;

...

17. недвижимите имоти, собствеността върху които е възстановена по закон и които не са в състояние да бъдат използвани, за период от 5 години. Данъкът върху горепосочените недвижими имоти, които се използват от държавата, общините, обществените организации или от търговски дружества, в които те участват, включително приватизираните, се дължи от ползвателите;

18. сградите, въведени в експлоатация преди 1 януари 2005 г. и получили сертификати с клас на енергопотребление "В", и сградите, въведени в експлоатация преди 1 януари 1990 г. и получили сертификати с клас на енергопотребление "С", издадени по реда на Закона за енергийната ефективност и наредбата по чл. 48 от Закона за енергийната ефективност, както следва:

а) за срок 7 години - считано от годината, следваща годината на издаване на сертификата;

б) за срок 10 години - считано от годината, следваща годината на издаване на сертификата, ако прилагат и мерки за оползотворяване на възобновяеми източници за производство на енергия за задоволяване нуждите на сградата;

19. сградите, въведени в експлоатация след 1 януари 1990 г. и преди 1 януари 2005 г. и получили сертификати с клас на енергопотребление "С", и сградите, въведени в експлоатация преди 1 януари 1990 г. и получили сертификати с клас на енергопотребление "D", издадени по реда на Закона за енергийната ефективност и наредбата по чл. 48 от Закона за енергийната ефективност, както следва:

а) за срок три години - считано от годината, следваща годината на издаване на сертификата;

б) за срок 5 години - считано от годината, следваща годината на издаване на сертификата, ако прилагат и мерки за оползотворяване на възобновяеми източници за производство на енергия за задоволяване нуждите на сградата.

...

Чл. 25. (1) За имот, който е основно жилище, данъкът се дължи с 50 на сто намаление.

www.eufunds.bg

(2) За имот, който е основно жилище на лице с намалена работоспособност от 50 до 100 на сто, данъкът се дължи със 75 на сто намаление.

(3) В случай че е установено деклариране на повече от едно основно жилище, облекченията по ал. 1 и 2 не се прилагат и данъкът, определен по чл. 22, се дължи в пълен размер за всяко от жилищата и за периода, в който едновременно са декларирани като основни жилища.

...

Чл. 27. Лицата предявяват правото си на освобождаване от данък или за ползване на данъчно облекчение чрез данъчна декларация, която подават в срока по чл. 14, ал. 1.

...

Раздел II. Данък върху наследствата

Чл. 29. (1) С данък върху наследствата се облагат наследените по закон или по завещание имуществата в страната или в чужбина на български граждани, както и имуществата в страната на чуждите граждани.

(2) Имуществата на лица без гражданство се облагат като имуществата на български граждани, ако постоянното им местопребиваване е на територията на страната.

Чл. 30. (1) Наследственото имущество включва притежаваните от наследодателя движими и недвижими вещи и права върху такива вещи, както и другите му имуществени права, вземания и задължения към момента на откриване на наследството, освен ако със закон е предвидено друго.

(2) Като наследствено се облага и имуществото, което се получава в случай на смърт на наследодателя непосредствено от трето лице въз основа на сключен от наследодателя договор.

...

Раздел III. Данък при придобиване на имущество по дарение и по възмезден начин

Чл. 44. (1) Обект на облагане с данък са имуществата, придобити по дарение, както и недвижимите имоти, ограничените вещни права върху тях и моторните превозни средства, придобити по възмезден начин.

(2) Подлежат на облагане с данък в размер на данък дарение и безвъзмездно придобитите по друг начин имуществата, както и погасените чрез опрощаване задължения.

(3) Данък при безвъзмездно придобиване на имущество се дължи и при придобиване на недвижими имоти и ограничени вещни права върху тях по давност.

(4) Алинея 1 не се прилага за моторни превозни средства:

1. придобити преди първоначалната им регистрация за движение в страната;

2. за които приобретателят е в чужбина и за които няма последваща регистрация за движение в страната;

3. с прекратена регистрация на основание тотална щета и за които няма последваща регистрация за движение от нов приобретател в страната.

Раздел IV. Данък върху превозните средства

Чл. 52. С данък върху превозните средства се облагат:

1. превозните средства, регистрирани за движение по пътната мрежа в Република България;

2. корабите, вписани в регистрите на българските пристанища;

3. въздухоплавателните средства, вписани в държавния регистър на Република България за гражданските въздухоплавателни средства.

Чл. 53. Данъкът се заплаща от собствениците на превозните средства.

...

Раздел V. Пътен данък – разделът е отменен

Раздел VI. Патентен данък

Чл. 61з. (1) *Физическо лице, включително едноличен търговец, което извършва дейности, посочени в приложение № 4 (патентни дейности), се облага с годишен патентен данък за доходите от тези дейности, при условие че:*

1. оборотът на лицето за предходната година не превишава 50 000 лв., и

2. лицето не е регистрирано по Закона за данък върху добавената стойност, с изключение на регистрация при доставки на услуги по чл. 97а и за вътреобщинствено придобиване по чл. 99 и чл. 100, ал. 2 от същия закон.

(2) За извършваната патентна дейност лицата по ал. 1 не се облагат по реда на Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

(3) Лицата по ал. 1 прилагат разпоредбите за данъците, удържани при източника, и за облагане на разходите по чл. 204, т. 2 от Закона за корпоративното подоходно облагане.

Раздел VII. Туристически данък

Чл. 61р. (1) *С туристически данък се облагат нощувките.*

(2) Данъчно задължени лица са лицата, предлагащи нощувки.

(3) Лицата по ал. 2 внасят данъка в приход на бюджета на общината по местонахождение на местата за настаняване по смисъла на Закона за туризма.

(4) Данъкът задължително се посочва отделно в документа, издаден от данъчно задълженото лице към лицето, ползващо нощувка.

(5) Лицата по ал. 2 подават декларация по образец до 31 януари на всяка година за облагане с туристически данък за предходната календарна година.

Чл. 61с. (1) *Общинският съвет определя с наредбата по чл. 1, ал. 2 размера на данъка в граници от 0,20 лв. до 3,00 лв. за всяка нощувка съобразно населените места в общината и категорията или регистрацията на местата за настаняване по Закона за туризма.*

...

Раздел VIII. Данък върху таксиметров превоз на пътници

Чл. 61у. (1) *Данъчно задължените лица, посочени в този раздел, се облагат с данък върху таксиметров превоз на пътници за извършваната от тях или от тяхно име дейност по таксиметров превоз на пътници.*

(2) За всички останали дейности данъчно задължените лица се облагат по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане, съответно Закона за данъците върху доходите на физическите лица, с изключение на случаите по глава втора, раздел VI от този закон.

(3) Данъчно задължени лица по този раздел са превозвачите, притежаващи удостоверение за регистрация, издадено от изпълнителния директор на Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация", и разрешение за извършване на таксиметров превоз на пътници, издадено от кмета на съответната община по Закона за автомобилните превози.

Чл. 61ф. (1) *Общинският съвет определя с наредбата по чл. 1, ал. 2 годишния размер на данъка върху таксиметров превоз на пътници за съответната година в граници от 300 лв. до 1000 лв. в срок до 31 октомври на предходната година.*

(2) Данъкът върху таксиметров превоз на пътници по ал. 1 се дължи от данъчно задължените лица за всеки отделен автомобил, за който е издадено разрешение за извършване на таксиметров превоз на пътници.

(3) Когато общинският съвет не е определил размера на данъка върху таксиметров превоз на пътници за съответната година в срока по ал. 1, данъкът се събира на базата на действащия размер за предходната година.

Глава трета. МЕСТНИ ТАКСИ

Раздел I. Такса за битови отпадъци

Чл. 62. *Таксата за битови отпадъци се заплаща за извършваните от общината услуги по:*

1. събиране и транспортиране на битови отпадъци до съоръжения и инсталации за тяхното третиране;
2. третиране на битовите отпадъци в съоръжения и инсталации;
3. поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места и селищните образувания в общината.

...

Чл. 67. (1) Размерът на таксата за битови отпадъци за всяко задължено лице се определя за календарна година при спазване на принципа за понасяне на разходите от причинителя или притежателя на отпадъците.

...

(8) Основите за определяне на размера на таксата за битови отпадъци, които общинският съвет може да приеме, са:

1. за услугата по събиране и транспортиране на битови отпадъци до съоръжения и инсталации за тяхното третиране:

а) индивидуално определено количество битови отпадъци за имота, включително чрез торби с определена вместимост и товароносимост;

б) количество битови отпадъци за имота, определено съобразно броя и вместимостта на необходимите съдове за събиране на битовите отпадъци и честотата за тяхното транспортиране;

в) брой ползватели на услугата в имота;

2. за услугата по третиране на битовите отпадъци в съоръжения и инсталации:

а) индивидуално определено количество битови отпадъци за имота, включително чрез торби с определена вместимост и товароносимост;

б) количество битови отпадъци за имота, определено съобразно броя и вместимостта на необходимите съдове за събиране на битовите отпадъци и честотата за тяхното транспортиране;

в) брой ползватели на услугата в имота;

3. за услугата по поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места и селищните образувания в общината:

а) брой ползватели на услугата в имота;

б) разгъната застроена и/или незастроена площ на недвижимия имот.

(9) Общинският съвет може да приеме различни основи за отделните населени места, за отделните зони в тях, за селищните образувания, за различните категории задължени лица и за отделните услуги по чл. 62, като бъдат посочени изрично мотивите за различните основи.

(10) При приемане на основа индивидуално определено количество битови отпадъци за имота чрез торби с определена вместимост и товароносимост същите се закупуват от задължените лица по ред, определен в наредбата по чл. 9. С наредбата по чл. 9 общинският съвет може да определи минимален брой торби, които да бъдат закупени от задължено лице за календарна година, съобразен с извършения анализ за минималното количество битов отпадък, генерирано от един ползвател на услугата в дадено населено място, селищно образувание или зона. Когато закупените за годината торби надхвърлят действително изразходваните през годината, останалите торби се използват през следващата година, като се приспадат от определения за нея минимален брой и се заплаща само разликата.

(11) При приемане на основа:

1. "брой ползватели на услугата в имота" или "разгъната застроена и/или незастроена площ на недвижимия имот" общинският съвет при определяне на размера на таксата за битови отпадъци може да приема допълнително диференциране съобразно населените места в общината и отделните зони в тях, вида на имота, неговото предназначение и вида на извършваната в имота икономическа дейност;

2. "индивидуално определено количество битови отпадъци за имота, включително чрез торби с определена вместимост и товароносимост" или "количество битови отпадъци за имота, определено съобразно броя и вместимостта на необходимите съдове за събиране на битовите отпадъци и честотата за тяхното транспортиране" общинският съвет при определяне размера на таксата за битови отпадъци може да приема допълнително диференциране съобразно вида на битовия отпадък.

...

Раздел II. Такси за ползване на пазари, тържища, тротоари, площади, улични платна, панаири и терени с друго предназначение

Чл. 72. Таксата се заплаща за ползване на тротоари, площади, улични платна, места, върху които са организирани пазари (открити и покрити), тържища, панаири, както и терени с друго предназначение, които са общинска собственост.

Раздел III. Такси за детски ясли, детски градини, специализирани институции за предоставяне на социални услуги, лагери и други общински социални услуги

...

Чл. 84. (1) За ползване на лагери от ученици се заплаща такса на ден в размер, определен от общинския съвет съгласно чл. 7, 8 и 9.

Чл. 85. (1) Учениците, които ползват общежития, заплащат месечна такса в размер, определен от общинския съвет, съгласно чл. 7, 8 и 9.

...

Чл. 86. (1) Лицата, ползващи социални услуги, финансирани от общинския бюджет, заплащат месечна такса в размер на съответстващата реална издръжка на едно лице.

(2) Реалната издръжка на едно лице включва месечните разходи за храна, постелен инвентар и облекло, перилни и хигиенни материали, транспортни разходи за разнасяне на храната, както и съответната част от общите разходи за електрическа и топлинна енергия, вода, канализация и битови отпадъци, с изключение на даренията и завещанията от местни и чуждестранни физически и юридически лица.

...

Чл. 90. Лицата, настанени в частни пансиони или социални патронажи, заплащат суми по договаряне.

Чл. 91. За настаняване в заведение или помещения за отрезвяване се събира такса на ден.

Чл. 92. Таксите по този раздел се начисляват и събират от длъжностните лица в съответните заведения и се внасят в общинския бюджет до 10-о число, а тези по чл. 86 - до 25-о число на месеца, следващ месеца, за който се дължат.

Раздел IV. Туристическа такса

Раздел V. Такси за добив на кариерни материали (Отм. - ДВ, бр. 70 от 2008 г.)

Раздел VI. Такси за технически услуги

Чл. 104. Таксите се заплащат за техническите услуги, които се извършват от общината, и обхващат дейностите във връзка с териториалното и селищното устройство, архитектурата, строителството, благоустройството, кадастъра в селищните и извънселищните територии.

Чл. 105. Таксите за технически услуги се заплащат от физическите и юридическите лица, ползватели на услугата, при предявяване на искането.

Чл. 106. Освобождават се от такси за технически услуги държавните и общинските органи, организациите на бюджетна издръжка и Българският Червен кръст.

Чл. 107. Размерът на таксите за технически услуги се определя, съгласно чл. 7, 8 и 9:

I. за издаване на скица за недвижим имот;

www.eufunds.bg

2. за издаване на скица за недвижим имот с указан начин на застрояване;
3. за презаверяване на скици, от издаването на които са изтекли 6 месеца;
4. за определяне на строителна линия и ниво на строеж;
5. за издаване на удостоверения за факти и обстоятелства по териториалното и селищното устройство;
6. за заверяване на преписи от документи и на копия от планове и документацията към тях;
7. за издаване на разрешение за поставяне на временни съоръжения за търговия - маси, павилиони, кабинки и др.;
8. за издаване на разрешение за строеж, основен ремонт и преустройство на съществуващи сгради и помещения в тях.

Чл. 108. Не се заплаща такса за технически услуги при:

1. допълване (поправки) на одобрен кадастрален план;
2. писмо до съда за издаване на изпълнителен лист за вземания по влязла в сила оценка;
3. освидетелстване на строежи като негодни за ползване, застрашени от самосрутване или вредни в санитарно-хигиенно отношение, когато специализираната комисия установи, че тези условия са налице;
4. отчуждаване на недвижими имоти за строителство и обезщетяване на правоимащите;
5. изменение и отмяна на влязла в сила заповед за отчуждаване и обезщетяване и нова оценка на отчужден недвижим имот;
6. определяне на обезщетения за придаваеми недвижими имоти към парцел по дворищнорегулационен план и за техникоустройствени мероприятия;
7. даване на устни справки за кадастралното, регулационното и градоустройственото положение на недвижими имоти;
8. даване на предварителна информация по въпроси на техническото обслужване.

Чл. 109. (1) Срокът за извършване на технически услуги, който не е установен с нормативен акт, се определя с решение на съответния общински съвет, но не може да надвишава 1 месец.

(2) При неспазване на срока по ал. 1 размерът на таксата за тях се намалява с 1 на сто на ден, считано от деня на забавянето, но не повече от 30 на сто от пълния и размер.

Раздел VII. Такси за административни услуги

Чл. 110. (1) За извършени услуги по гражданското състояние се заплащат следните такси:

1. за издаване на удостоверение за наследници;
2. за издаване на удостоверение за идентичност на имена;
3. за издаване на удостоверение, че не е съставен акт за раждане или акт за смърт;
4. за издаване на дубликати на удостоверение за раждане или за граждански брак, както и за повторно издаване на препис-извлечение от акт за смърт;
- ...
6. за издаване на удостоверение за семейно положение;
7. за издаване на удостоверение за родствени връзки;
8. за адресна регистрация и/или издаване на удостоверения за постоянен или настоящ адрес.
9. за заверка на покана-декларация за посещение на чужденец в Република България;
10. за заверка на покана-декларация за частно посещение в Република България на лице, живеещо в чужбина, на което родителите или един от тях са от българска народност;
11. за легализация на документи по гражданското състояние за чужбина;
12. за всички други видове удостоверения по искане на граждани;

www.eufunds.bg

13. за преписи от документи.

(2) Не подлежат на таксуване следните услуги:

1. съставяне на акт за раждане и издаване на оригинално удостоверение за раждане;
2. съставяне на акт за граждански брак и издаване на оригинално удостоверение за сключен граждански брак;
3. съставяне на акт за смърт и издаване на препис - извлечение от него;
4. отбелязвания, допълвания и поправки в актовете за гражданско състояние;
5. учредяване на настойничество и назначаване на попечител;
6. поддържане на регистъра на населението;
7. отразяване на промяна на име в регистрите по гражданското състояние на населението;
8. издаване на удостоверение за наследствена пенсия.

...

Раздел VIII. Такса за притежаване на куче

Чл. 116. (1) За притежаване на куче собственикът заплаща годишна такса в общината, на чиято територия е постоянният му адрес/седалище.

(2) Освобождават се от такса собствениците на кучета по чл. 175, ал. 2 от Закона за ветеринарномедицинската дейност.

Чл. 117. В тримесечен срок от датата на придобиването на куче собственикът подава декларация в общината по постоянния му адрес/седалище.

Чл. 118. (1) Таксата се заплаща ежегодно до 31 март на съответната година или в едномесечен срок от датата на придобиване на кучето, когато то е придобито след 31 март. За кучета, придобити през текущата година, таксата се дължи в размер една дванадесета от годишния и размер за всеки месец до края на годината, включително за месеца на придобиването.

(2) Приходите от събраните такси по ал. 1 се използват за мероприятия, свързани с намаляване броя на безстопанствените кучета.

Раздел IX. Такси за гробни места

Чл. 120. (1) За ползване на гробни места над 8 години се заплащат еднократно такси, както следва:

1. до 15 години;
2. за вечни времена;

...

4. за придадени по регулация маломерни гробни места - съответната част от таксата, определена за гробното място.

(2) За урнов гроб се заплащат таксите по ал. 1, т. 1 и 2, намалени с 50 на сто.

Чл. 121. Таксите се събират от съответните служби на общината, стопанисваща гробищните паркове.

Раздел X. Такса за охрана и опазване на земеделски имоти

...

Глава четвърта. АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 123. Който не подаде декларация по чл. 14, не я подаде в срок, както и не посочи или невярно посочи данни или обстоятелства, водещи до определяне на данъка в по-малък размер или до освобождаване от данък, се наказва с глоба в размер от 10 до 400 лв., а юридическите лица и едноличните търговци - с имуществена санкция в размер от 500 до 3000 лв., ако не е предвидено по-тежко наказание.

...

(3) Който декларира неверни данни и обстоятелства, водещи до намаляване или освобождаване от такса, се наказва с глоба от 50 до 200 лева, а юридическите лица и едноличните търговци - с имуществена санкция в размер от 100 до 500 лева.

(4) За неизпълнение на задължението по чл. 67, ал. 13, както и при деклариране на неверни данни и обстоятелства, водещи до намаляване или освобождаване от такса битови отпадъци, на лицата по чл. 64 се налага глоба в размер от 10 до 400 лв., съответно имуществена санкция в размер от 100 до 3000 лв.

(5) За неизпълнение на задължението по чл. 67, ал. 15 на управителя или председателя на управителния съвет се налага глоба в размер от 50 до 1000 лв.

Чл. 124. (1) Наследник, заветник или техен законен представител, който не подаде декларация по чл. 32, не я подаде в срок, не декларира или невярно декларира получено по наследство имущество, се наказват с глоба от 10 до 500 лв.

...

(3) За нарушение по чл. 41 на виновните лица се налага глоба в размер от 20 до 200 лв.

Чл. 125. При укриване на част от цената при получаване на имущество по дарение или по възмезден начин на страните се налага глоба в двойния размер на дължимия данък върху укриваната част.

...

Чл. 126а. (1) Лице, което не подаде декларация по чл. 61н или не я подаде в срок, се наказва с глоба в размер до 500 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.

(2) Лице, което не посочи или невярно посочи данни или обстоятелства в декларацията по чл. 61н, водещи до определяне на патентен данък в по-малък размер или до освобождаване от патентен данък, се наказва с глоба до 1000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.

Чл. 127. (1) При неспазване на разпоредби по този закон извън случаите по чл. 123, 124 и 125, на виновните лица се налага глоба в размер от 20 до 200 лева, а на юридическите лица и едноличните търговци - имуществена санкция в размер от 100 до 500 лева.

(2) Не се смята за административно нарушение неплащането в срок на данъците и таксите по този закон.

Чл. 128. (1) Актовете за установяване на нарушенията се съставят от служителите на общинската администрация, а наказателните постановления се издават от кмета на общината или от упълномощени от него длъжностни лица.

...

(3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

(4) Приходите от глоби и имуществени санкции по наказателни постановления, издадени от кмета на общината, постъпват в приход на бюджета на общината.

(5) За маловажни случаи на административни нарушения по този закон, установени при извършването им, могат да бъдат налагани на местонарушението глоби в размер от 10 до 50 лв. За наложената глоба се издава фиш, който съдържа данни за самоличността на контролния орган и на нарушителя, мястото и времето на нарушението, нарушениите разпоредби и размера на глобата. Фишът се подписва от контролния орган и от нарушителя, че е съгласен да плати глобата. На нарушителя се дава препис, за да може да заплати доброволно глобата. Ако нарушителят оспори нарушението или откаже да плати глобата, за нарушението се съставя акт за установяване на административното нарушение.

(6) Издаден фиш, глобата по който не е платена доброволно в 7-дневен срок от датата на издаването му, се смята за влязло в сила наказателно постановление и се предава за събиране.

...

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ЗАКОН ЗА ПРЯКО УЧАСТИЕ НА ГРАЖДАНИТЕ В ДЪРЖАВНАТА ВЛАСТ И МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ

Този закон урежда и мерките по изпълнение на Регламент (ЕС) 2019/788 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. относно европейската гражданска инициатива (ОВ, L 130/55 от 17 май 2019 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) 2019/788".

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Предмет

Чл. 1. (1) Този закон урежда условията, организацията и реда за пряко участие на гражданите на Република България при осъществяване на държавната и местната власт.

...

Принципи на прякото участие

Чл. 2. Принципите на прякото участие на гражданите в управлението са:

- 1. свободно изразяване на волята;**
- 2. общо, равно и пряко участие с тайно гласуване;**
- 3. равен достъп до информация по поставения за решаване въпрос;**
- 4. еднакви условия за представяне на различните становища.**

Форми на прякото участие

Чл. 3. (1) Прякото участие се осъществява чрез:

- 1. референдум;**
- 2. гражданска инициатива;**
- 3. европейска гражданска инициатива по смисъла на Регламент (ЕС) 2019/788;**
- 4. общо събрание на населението.**

(2) Референдумът може да се произвежда на национално и местно ниво.

(3) Гражданската инициатива може да се провежда на национално, европейско и местно ниво, а общото събрание на населението - на местно ниво.

Право на гласуване

Чл. 4. (1) Право да гласуват на национален референдум имат гражданите на Република България с избирателни права, които имат постоянен адрес на територията на страната към деня на насрочване на референдума.

(2) Право да гласуват на местен референдум и на общо събрание на населението имат гражданите на Република България с избирателни права, които имат постоянен или настоящ адрес, когато той е различен от постоянния, на територията на съответните община, район, кметство, населено място, квартал през последните 6 месеца преди насрочването на референдума.

Финансово осигуряване

Чл. 5. (1) Финансовите средства за произвеждане на национален референдум се осигуряват от държавния бюджет, а за произвеждане на местен референдум - от съответния общински бюджет.

(2) Гражданската инициатива в частта на организиране на подписка се финансира от граждани и юридически лица.

(3) Всички документи по този закон се освобождават от държавни и местни такси.

Съдебен контрол

www.eufunds.bg

Чл. 6. (1) Споровете за конституционност на решението на Народното събрание за произвеждане на национален референдум се решават от Конституционния съд до определяне на датата за неговото произвеждане.

(2) Споровете за законосъобразността на резултатите от национален референдум се решават от Върховния административен съд, а за законността на местен референдум и за неговите резултати - от съответния административен съд.

Глава втора. РЕФЕРЕНДУМ

Раздел I. Произвеждане на референдум

...

Раздел III. Местен референдум

Предмет

Чл. 26. (1) Местен референдум се произвежда в община, район или кметство за пряко решаване на въпроси от местно значение, които законът е предоставил в компетентност на органите на местно самоуправление или органите на района или кметството.

(2) Чрез местен референдум не могат да се решават въпроси:

1. на общинския бюджет;
2. относно размера на местните данъци и такси;
3. на правилата на вътрешната организация и дейност на общинския съвет.

(3) При произвеждането на местен референдум може да се гласува по един или по няколко въпроса.

(4) Решението, прието с местен референдум, не подлежи на последващо одобрение от общинския съвет. Той приема акт, когато това е необходимо за неговото изпълнение.

Предложение за произвеждане на местен референдум

Чл. 27. (1) Местен референдум се произвежда по предложение на:

1. поне една пета от общинските съветници, но не по-малко от трима общински съветници;
2. кмета на общината, съответно кмета на кметството или района;
3. инициативен комитет с подписите на не по-малко от една двадесета от гражданите с избирателни права, които имат постоянен адрес на територията на съответната община, район или кметство към момента на вписване на предложението в регистъра.

(2) Общинският съвет приема решение за произвеждане на местен референдум, когато това е поискано от инициативен комитет с подписа, съдържаща подписите на не по-малко от една десета от гражданите с избирателни права в съответната община, район или кметство, и не противоречи на ограничението по чл. 26, ал. 2.

(3) Ако в срок до един месец след обявяване на решение на общинския съвет инициативен комитет с подписа, съдържаща подписите на не по-малко от една десета от гражданите с избирателни права на съответната община, поиска да се произведе референдум за одобряване на решението, кметът на общината определя датата на референдума, който трябва да се произведе в срок до два месеца от постъпване на искането.

(4) Предложението се адресира до председателя на общинския съвет, който в тридневен срок от постъпването му е длъжен да уведоми общинските съветници и кмета на общината за него.

(5) Председателят на общинския съвет организира създаването на публичен регистър, в който се завеждат предложенията за произвеждане на местен референдум.

(6) В предложението за местен референдум се включват един или няколко въпроса, на които гласоподавателите отговарят с "да" или "не". Въпросите се изписват на общоупотребим български език, кратко, точно и ясно.

Инициатива за произвеждане на местен референдум чрез подписка

Чл. 28. (1) Инициативата за произвеждане на местен референдум по чл. 27, ал. 1, т. 3 се организира чрез подписка от инициативен комитет на граждани с избирателни права, състоящ се от трима до 7 членове, включително председател.

(2) Инициативният комитет по ал. 1 организира подписката, като:

1. подготвя бланките, върху които се събират подписите;
2. след съгласуване с кмета на общината определя общодостъпни места, където ще се събират подписите;
3. уведомява писмено председателя на общинския съвет и кмета на общината за започването на подписката и за поставения за гласуване на референдума въпрос;
4. комплектова необходимите документи и внася подписката в общинския съвет.

(3) Бланката, на която се събират подписите, съдържа на всяка страница искането с въпроса или въпросите за референдума. Всяка бланка е с пореден номер.

(4) Гражданин, който иска да подкрепи предложението, вписва в бланката:

1. трите си имена;
2. ЕГН;
3. постоянния адрес;
4. подпис.

...

(7) Подписката на инициативния комитет на гражданите съдържа:

1. предложението за произвеждане на референдум с формулиране на въпроса за гласуване, трите имена, ЕГН, постоянния адрес и подписите на членовете на инициативния комитет и адрес за контакт с инициативния комитет;
2. мотивите на предложението;
3. бланките със събраните подписи на граждани.

(8) Ако в срок до три месеца от уведомяването на общинския съвет подписката не бъде внесена в него, процедурата по внасяне на предложение за референдум се прекратява от председателя на общинския съвет.

(9) Нова подписка с предложение за референдум по същия въпрос може да бъде започната не по-рано от 6 месеца от прекратяване на процедурата по ал. 8 или от една година от решението на общинския съвет, с което отхвърля предложението.

Внасяне на подписката

Чл. 29. (1) Подписката се внася в общинския съвет от инициативния комитет и се вписва в публичния регистър по чл. 27, ал. 5. Подписката се внася и в структуриран електронен вид, като съдържа данните на гражданите, положили саморъчен подпис, в последователността, в която са вписани в подписката.

(2) Председателят на общинския съвет изпраща подписката в структуриран електронен вид на териториалното звено на Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване" към Министерството на регионалното развитие и благоустройството, което извършва незабавно служебна проверка. Когато се установи наличието на необходимия брой подписи, изискуеми по чл. 27, ал. 1, т. 3 или ал. 2, проверката се преустановява и се изготвя протокол, който се изпраща на председателя на общинския съвет.

(3) В случаи на установени нередности в подписката председателят на общинския съвет уведомява инициативния комитет и определя едномесечен срок за тяхното отстраняване.

www.eufunds.bg

(4) Общинският съвет обсъжда подписката, когато тя отговаря на изискванията по ал. 1 и 3 и по чл. 27 и 28.

Решение за произвеждане на местен референдум

Чл. 30. (1) В срок до три дни от постъпването на подписката председателят на общинския съвет уведомява за нея общинските съветници, определя водеща комисия за нейното обсъждане и насрочва заседание на общинския съвет в срок до един месец от постъпването и.

(2) Постоянните комисии и кметът са длъжни да обсъдят предложението и да представят становищата си не по-късно от три дни преди заседанието на общинския съвет. Те представят на председателя на общинския съвет проект за решение.

(3) Проектът за решение одобрява предложението за произвеждане на референдум с въпроса или въпросите, по които трябва да се проведе гласуването, или мотивирано отхвърля предложението.

(4) Общинският съвет определя дата за произвеждане на референдума не по-рано от 45 дни и не по-късно от 60 дни от решението за референдума.

(5) Общинският съвет определя датата за гласуването в един почивен ден. При постъпване на няколко предложения общинският съвет определя обща дата за произвеждането на местен референдум.

(6) С решението на общинския съвет по ал. 3 се утвърждават и образците от книжката за референдума.

Отхвърляне на предложението за произвеждане на местен референдум

Чл. 31. (1) Общинският съвет може да редактира, без да променя смисъла на съдържащия се в предложението за произвеждане на местен референдум въпрос или въпроси, както и тяхната поредност. Ако общинският съвет установи, че въпросът е незаконосъобразен, с мотивирано решение отказва произвеждането на местен референдум.

(2) Общинският съвет може с мотивирано решение да не приеме предложението за произвеждане на референдум, с изключение на случаите по чл. 27, ал. 2, при условие че са налице изискванията на чл. 26, ал. 2.

Обжалване на отказа за произвеждане на местен референдум

Чл. 32. (1) Решението на общинския съвет, с което се произнася по искането за произвеждане на местен референдум, може да се обжалва от лицата по чл. 27, ал. 1, 2 и 3 или от съответния областен управител пред съответния административен съд в 7-дневен срок от обявяване на решението. Административният съд разглежда жалбата в тричленен състав. Решението на съда е окончателно.

(2) В случай че административният съд постанови решение, с което отменя отказа за произвеждане на референдум, общинският съвет е длъжен да насрочи референдума в предвидените по чл. 30, ал. 4 срокове, които текат от обявяване на решението на съда.

(3) Ако в случаите по ал. 2 или по чл. 27, ал. 2 и 3 общинският съвет не приеме решение за насрочване на референдум, инициативният комитет има право да поиска от областния управител да насрочи референдум.

(4) В случаите по ал. 3 областният управител изисква подписката от председателя на общинския съвет, който трябва да я изпрати в тридневен срок от получаване на искането.

Организация и финансиране на референдума

Чл. 33. (1) В решението си за произвеждане на местен референдум общинският съвет одобрява разходите за организирането и финансирането от общинския бюджет за тази цел.

(2) Кметът и общинската администрация осъществяват организационно-техническата подготовка на местния референдум.

Информационна кампания

Чл. 34. (1) Информационната кампания започва 30 дни преди датата на произвеждане на референдума и приключва 24 часа преди него.

(2) Кметът организира отпечатването на информационен лист, който съдържа:

1. формулировката на въпроса;
2. кратка информация за мотивите на референдума въз основа на предложението на инициативния комитет;

3. информация за времето, мястото и реда за произвеждане на референдума.

(3) Откриването на кампанията започва с предоставяне на информационния лист по ал. 2, включително чрез средствата за масова информация и чрез разпространяване на обществено достъпни места. Всеки гражданин има право да получи информация за различните позиции по въпроса на референдума. В подкрепа на въпроса или въпросите на референдума и на алтернативната позиция могат да се регистрират партии, коалиции и инициативни комитети. Общините предоставят безвъзмездно на инициативния комитет и на застъпници на алтернативната позиция подходящи помещения за провеждане на обсъждания и други прояви по въпроса или въпросите на референдума.

Правомоция на кмета

Чл. 35. Кметът на общината, района или кметството:

1. осигурява отпечатването на бюлетините и образците за протоколи;
2. осигурява снабдяването на секционните комисии с пликове, кутии, бюлетини, протоколи и кабинки за тайно гласуване;
3. изпълнява всички други правомоция, предвидени в Изборния кодекс.

Бюлетини за гласуването

Чл. 36. (1) Бюлетините за произвеждане на референдума са бели.

(2) Всяка бюлетина съдържа:

1. надпис "Местен референдум" и наименованието на общината, района или кметството, в които се произвежда;
2. въпроса или въпросите, на които гласоподавателите трябва да отговорят, срещу които има две оградени полета и думите "да" и "не", изписани с еднакъв едър шрифт.

(3) Ако референдумът се произвежда по повече от един въпрос, всички въпроси се изписват в общата бюлетина според поредността в решението на общинския съвет. Въпросите се отделят един от друг с празен ред и плътна черна хоризонтална линия и срещу всеки въпрос хоризонтално са поставени оградените полета с надписи "да" и "не" в тях.

Гласуване

Чл. 37. (1) Гласоподавателят гласува, като отбелязва квадратчето с избрания от него отговор "да" или "не", поставя бюлетината в плика, излиза от кабината и го пуска в избирателната кутия.

(2) В случаите, в които референдумът се произвежда с повече от един въпрос, гласоподавателят не е длъжен да отговори на всички въпроси.

Недействителност на бюлетината

Чл. 38. (1) Бюлетината е недействителна, когато:

www.eufunds.bg

1. е намерена в кутията без плик;
2. не е по образец;
3. е зачертана изцяло;
4. не е зачертан отговор или са зачертани и двата отговора на един въпрос.

(2) Зацапвания, механични и други повреди не правят бюлетината недействителна, ако може да се установи по недвусмислен начин волята на гласоподавателя.

Отчитане на резултатите от гласуването

Чл. 39. (1) След приключване на гласуването секционната комисия отчита резултатите и съставя протокол, в който се посочват:

1. наименованието на общината, района или кметството;
2. номерът на избирателната секция;
3. часът на започване и часът на завършване на гласуването;
4. броят на гласоподавателите по избирателния списък;
5. броят на гласувалите според подписите в избирателния списък;
6. броят на гласувалите според намерените в кутията бюлетини;
7. броят на действителните бюлетини с отговор "да";
8. броят на действителните бюлетини с отговор "не";
9. броят на недействителните бюлетини;
10. подадените заявления и жалби и взетите по тях решения.

...

(4) Секционната комисия отчита резултатите от гласуването пред общинската избирателна комисия в срок до 24 часа след приключване на гласуването.

Протокол на общинската комисия

Чл. 40. (1) Общинската комисия за референдумите въз основа на протоколите от секционните избирателни комисии обобщава данните за общината, съответно района или кметството и ги отразява в протокол, в който се посочват наименованието на общината, района или кметството и броят на:

1. секционните избирателни комисии;
2. секционните избирателни комисии, представили протоколи;
3. гражданите с избирателни права в общината, района или кметството според избирателния списък;
4. гласувалите според подписите в избирателния списък;
5. действителните бюлетини;
6. недействителните бюлетини;
7. подадените заявления жалби и взетите по тях решения.

(2) Протоколът на общинската комисия за референдумите се съставя в два екземпляра, от които единият заедно с всички материали по референдума се предава в общинския съвет, а вторият се изпраща на областния управител.

(3) Общинската комисия отчита резултатите от гласуването пред Централната комисия за местните референдуми в срок до 48 часа от предаването на последния секционен протокол.

Обявяване на резултатите от референдума

Чл. 41. (1) Общинската комисия за референдумите обобщава данните от произведения референдум и обявява резултатите от гласуването.

(2) Предложението, предмет на референдума, е прието, ако в него са участвали не по-малко от 40 на сто от гражданите с изборителни права в съответната община и с "да" са отговорили повече от половината от участвалите в референдума избиратели.

(3) Когато референдумът е произведен едновременно с общи избори за общински съветници и кметове, предложението, предмет на референдума, е прието, ако с "да" са отговорили повече от половината от подадените действителни гласове в съответната община в изборите за общински съветници.

(4) Ако предложението, предмет на референдума, не е прието, местен референдум по същия въпрос може да бъде иницииран не по-рано от една година от датата на произвеждането му.

Оспорване на резултатите от референдума

Чл. 42. (1) Законността на резултатите от местен референдум може да се оспори от лицата по чл. 27, ал. 1, 2 и 3 или от съответния областен управител в 7-дневен срок от обявяването на резултатите от общинската изборителна комисия пред съответния административен съд, който се произнася в 14-дневен срок.

(2) Решението на административния съд може да се обжалва в 7-дневен срок пред Върховния административен съд, който се произнася в 14-дневен срок, и неговото решение е окончателно.

Обявяване на приетото с референдум решение

Чл. 43. (1) Решението, прието чрез местен референдум, се обявява в тридневен срок от председателя на общинския съвет на официалната интернет страница на общината, в един регионален вестник и в една регионална електронна медия след изтичане на сроковете за обжалване или след влизане в сила на решението на съда по чл. 42.

(2) Решението, прието чрез местен референдум, влиза в сила веднага след обявяването му.

(3) Изпълнението на решението, прието с местен референдум, се организира от кмета на общината, района или кметството.

Глава трета. ГРАЖДАНСКА ИНИЦИАТИВА

...

Местна гражданска инициатива

Чл. 46. (1) Чрез местна гражданска инициатива гражданите правят предложения до общинския съвет, кмета на общината, на района или на кметството, или до областни или регионални органи на изпълнителната власт за решаване на въпроси от местно значение.

(2) Местната гражданска инициатива се осъществява чрез подписка, организирана от инициативен комитет на територията на съответната община, район, кметство или населено място.

Организиране на местна гражданска инициатива

Чл. 47. (1) Местната гражданска инициатива се организира по решение на събрание на не по-малко от 50 граждани с изборителни права, с постоянен или настоящ адрес на територията на съответната община, район, кметство или населено място.

(2) Събранието:

1. одобрява предложение до общинския съвет, кмета на общината, района или кметството, или до областни или регионални органи на изпълнителната власт, за което да се събират подписи на граждани с изборителни права;

2. избира инициативен комитет, който се състои от трима до 5 членове, включително председател;

3. одобрява бланката за събиране на подписите;

4. определя срока и реда за събиране на подписите; местата за събиране на подписите се определят след съгласуване със съответния кмет.

(3) За събранието на гражданите по ал. 2 се съставя протокол, към който се прилага списък с имената, постоянните адреси, ЕГН и подписите на участвалите в събранието граждани.

Провеждане на подписка за гражданска инициатива

Чл. 48. (1) Национална и местна гражданска инициатива се извършват чрез подписка.

(2) Подписката се провежда в срок, определен от събранието по чл. 45, ал. 2 или чл. 47, ал. 2, но не по-дълъг от три месеца от провеждането на събранието за организиране на национална гражданска инициатива, и два месеца - за местната гражданска инициатива.

(3) Всеки гражданин с избирателни права може да положи подписа си еднократно в подписката, включително и на място, различно от неговия постоянен адрес - за националната гражданска инициатива, а за местната гражданска инициатива - в съответствие с постоянния или настоящия му адрес.

Подписка

Чл. 49. (1) Подписката съдържа:

1. одобреното предложение, което е обект на подписката;

2. протокола по чл. 45, ал. 3 или чл. 47, ал. 3;

3. бланките със събраните подписи на граждани.

(2) Бланката за подписката по чл. 45, ал. 1 и чл. 47, ал. 1 съдържа на всеки лист:

1. наименованието на общината, района, кметството или населеното място, където се събират подписите;

2. пореден номер.

(3) В бланките гражданите с избирателни права вписват трите си имена, ЕГН, постоянния или настоящия адрес и полагат саморъчно подпис.

(4) На отделен ред в бланката се отбелязва, че личните данни няма да се използват за други цели, освен за гражданската инициатива. В графа "забележки" се вписват и данните на придружителя, ако лицето е с физически или зрителни увреждания и има нужда от помощ при изразяване на волята си.

Информационна кампания

Чл. 50. Инициативният комитет организира информационна кампания и обществени дискусии във връзка с предложението, по което се провежда подписката.

Внасяне на подписката

Чл. 51. (1) В срока по чл. 48, ал. 2 инициативният комитет внася подписката в Народното събрание или в съответния орган на изпълнителната власт - за националната гражданска инициатива, или в общинския съвет, до кмета на общината, района или кметството, или до областните или регионалните органи на изпълнителната власт - за местната гражданска инициатива. Подписката се внася и в структуриран електронен вид, като съдържа данните на гражданите, положили саморъчен подпис, в последователността, в която са вписани в подписката.

(2) Подписката е придружена от списък с имената, ЕГН, постоянния или настоящия адрес и подписите на членовете на инициативния комитет и адрес за контакти.

(3) При постъпването на предложение чрез национална гражданска инициатива по чл. 44, ал. 1 или местна гражданска инициатива по чл. 46, ал. 1, компетентният орган, а в случаите,

www.eufunds.bg

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ФОНДАЦИЯ
„НИКОПАВКА“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

когато той е колективен - неговият председател или ръководител, изпраща подписката в структуриран електронен вид на ГД "ГРАО" към Министерството на регионалното развитие и благоустройството или на териториалното звено в съответната област, които извършват незабавно служебна проверка. За резултатите от проверката се изготвя протокол, който се изпраща на съответния компетентен орган.

Разглеждане на подписката и предоставяне на информация

Чл. 52. (1) Органите, до които е отправена подписката за национална гражданска инициатива, са длъжни да разгледат направените предложения и в тримесечен срок от връчването на подписката да обявят своето решение и мерките за неговото изпълнение на своите интернет страници, в един национален ежедневник и по обществените електронни медии.

(2) Общинският съвет, кметът или органите на изпълнителната власт, до които е отправена местната гражданска инициатива, са длъжни да разгледат направените предложения и в едномесечен срок от връчването на подписката да обявят своето решение и предприетите мерки в интернет страницата на общината и в един регионален вестник.

...

Финансиране на подписката

Чл. 53. Разходите във връзка с организирането на подписката се финансират от граждани и юридически лица, като за целта инициативният комитет открива специална набирателна сметка.

...

Глава четвърта. ОБЩО СЪБРАНИЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО

Общо събрание на населението

Чл. 54. (1) Общо събрание на населението се провежда за решаване на въпроси от местно значение, компетентността за чието решаване по целесъобразност е предоставена на съответния общински съвет или кмет.

(2) Общинският съвет или кметът на общината са длъжни да издадат съответните актове за предприемане на необходимите действия в срок до един месец от приемането на решението на общото събрание на населението в общината, района или кметството, освен ако самото общо събрание на населението не е определило по-дълъг срок.

(3) Общинският съвет предприема необходимите действия в срок до един месец от приемането на решението на общото събрание на населението в населеното място или квартала.

Място на провеждане на общото събрание

Чл. 55. (1) Общо събрание на населението се провежда в общини, райони, кметства, населени места и квартали с население до 10 000 жители.

(2) В общини, райони, кметства, населени места и квартали с население над 1000 жители общото събрание може да се провежда по избирателни секции на няколко места в определен срок. В тези случаи за всяко отделно събрание се прилагат разпоредбите на тази глава.

Състав на общото събрание

Чл. 56. (1) Общото събрание се състои от всички граждани с избирателни права на територията на общината, района, кметството, населеното място или квартала, които имат постоянен или настоящ адрес в съответната община, район или кметство преди определената за събранието дата.

(2) Кметът на общината, на района или на кметството изготвя и поддържа актуализирани списъците на гражданите с избирателни права от състава на общото събрание по ал. 1.

----- www.eufunds.bg -----

Инициатива за свикване на общото събрание

Чл. 57. (1) Общото събрание на населението се свиква от кмета на общината, района или кметството по:

1. негова инициатива;
2. решение на общинския съвет;
3. искане на най-малко една петдесета, но не по-малко от 20 граждани с избирателни права с постоянен или настоящ адрес на територията на общината, района, кметството, населеното място или квартала към момента на формулиране на искането.

(2) В случаите по ал. 1, т. 3 инициативата с подписка за свикване на общо събрание на населението се организира от инициативен комитет на граждани, състоящ се от трима до 9 членове, включително председател.

(3) На отделен ред в бланката се отбелязва, че личните данни няма да се използват за други цели, освен за общото събрание. В графа "забележки" се вписват и данните на придружителя, ако лицето е с физически или зрителни увреждания и има нужда от помощ при изразяване на волята си.

(4) Всеки гражданин, който иска да подкрепи предложението, вписва в бланката трите си имена, ЕГН, постоянния или настоящия адрес и подпис. Той може да положи подписа си еднократно в подписката.

(5) Инициативният комитет внася подписката при кмета, който в посочения в нея срок е длъжен да свика общото събрание на населението. Подписката се внася и в структуриран електронен вид, като съдържа данните на гражданите, положили саморъчен подпис, в последователността, в която са вписани в подписката. Кметът изпраща подписката в структуриран електронен вид на териториалното звено на Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване" към Министерството на регионалното развитие и благоустройството, което извършва незабавно служебна проверка. Когато се установи наличието на необходимия брой подписи, изискуеми по ал. 1, т. 3, проверката се преустановява и се изготвя протокол, който се изпраща на кмета на общината.

(6) Съобщението за свикване на общото събрание съдържа:

1. деня и часа на събранието;
2. мястото на провеждане;
3. въпросите, които се предлагат за обсъждане.

(7) Съобщението се разгласява, като оповестяването трябва да бъде не по-късно от 15 дни преди насрочената дата за провеждане на събранието.

Провеждане на общото събрание

Чл. 58. (1) Общото събрание се провежда не по-рано от 15 дни и не по-късно от един месец след като бъде оповестено.

(2) Общото събрание се провежда в извънработно време.

Разходи

Чл. 59. Разходите по организацията на общото събрание на населението се покриват от общинския бюджет.

Кворум

Чл. 60. (1) Общото събрание на населението се смята за редовно, ако на него присъстват не по-малко от една четвърт от гражданите с избирателни права в общината, района, кметството, населеното място или квартала.

(2) В населени места с до 150 жители за провеждане на общо събрание на населението е необходимо да присъстват поне една трета от гражданите с избирателни права в съответното населено място.

(3) Когато в определения час не са се явили посоченият брой граждани, събранието се отлага с един час, след което се провежда с онези, които присъстват. Техният брой обаче не може да бъде по-малък от една десета от всички граждани с избирателни права.

(4) Решението се приема с гласовете на не по-малко от половината от присъствалите на събранието гласоподаватели.

Гласуване

Чл. 61. (1) Общото събрание на населението се провежда от комисия от трима до 5 членове, включително председател, избрани с мнозинство повече от половината от присъстващите граждани с избирателни права.

(2) Гласуването в общото събрание е тайно, освен ако самото общо събрание не реши да е явно. За отчитане на резултатите от явното гласуване събранието избира преброители.

(3) Комисията одобрява бюлетините за гласуването, когато то е тайно, и организира гласуването и определянето на резултата.

(4) Решенията на общото събрание се приемат с мнозинство повече от половината от присъстващите и се обявяват от председателя на комисията незабавно.

Протокол от общото събрание

Чл. 62. (1) Комисията изготвя протокол, в който се отразяват:

1. датата, часът на започването, часът на закриването и мястото на събранието;
2. въпросите, които се обсъждат;
3. резюме от изказаните предложения и мотиви към тях;
4. резултатите от гласуването и приетото решение.

(2) Протоколът се подписва от председателя на комисията и се съхранява в общинската или районната администрация или кметство.

Определяне на резултатите от гласуването

Чл. 63. (1) Когато общото събрание се провежда по избирателни секции, резултатите от гласуването в общината, района, кметството, населеното място или квартала се определят като сбор от резултатите от всяко отделно събрание от:

1. кмета на общината съвместно с председателите на всяко отделно събрание, когато общото събрание се провежда на територията на цялата община;
2. кмета на общината съвместно с кметовете на райони и кметства и председателите на всяко отделно събрание, когато общото събрание се провежда на територията на района, кметството, населеното място или квартала.

(2) Решението на общото събрание се обявява от кмета на общината.

(3) Въз основа на решението на общото събрание в 7-дневен срок кметът издава заповед, в която конкретизира мерките за неговото изпълнение или внася предложение в общинския съвет за подготовка и приемане на съответно решение, правилник или наредба.

Обжалване

Чл. 64. (1) Когато кметът не свика общо събрание в срока по чл. 58, мълчаливият отказ може да се обжалва в 7-дневен срок пред тричленен състав на съответния административен съд. В 14-дневен срок от получаване на жалбата съдът се произнася с решение, което е окончателно.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ФОНДАЦИЯ
„НИКОПАВКА“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

(2) Законността на общото събрание и на неговите решения могат да се обжалват пред тричленен състав на съответния административен съд в 7-дневен срок от провеждането му. Съдът решава спора в 14-дневен срок от получаване на жалбата и неговото решение е окончателно.

Допълнителни разпоредби

§ 1. "Квартал" по смисъла на този закон е обособена територия в град, определена с решение на общинския съвет.

§ 1а. (Нов - ДВ, бр. 42 от 2012 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Финансовите средства за извършване на служебни проверки на подписките за местен референдум, за местна гражданска инициатива и за свикване на общо събрание на населението се осигуряват от общинския бюджет на съответната община и се предоставят по бюджета на Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2011 г.) За всички неуредени в закона въпроси относно произвеждането на национален и местен референдум се прилагат съответните разпоредби на Изборния кодекс.

§ 3. Законът за допитване до народа (обн., ДВ, бр. 100 от 1996 г.; изм., бр. 69 от 1999 г., бр. 24 от 2006 г. и бр. 13 от 2007 г.) се отменя.

...

Законът е приет от 40-то Народно събрание на 29 май 2009 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Релевантни актове от Европейското законодателство

Регламенти:

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2019/788 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 17 април 2019 година относно европейската гражданска инициатива

РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) № 1179/2011 НА КОМИСИЯТА от 17 ноември 2011 година относно определяне на технически спецификации за системите за събиране на изявления за подкрепа онлайн по силата на Регламент (ЕС) № 211/2011 на Европейския парламент и на Съвета относно гражданската инициатива

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 211/2011 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 16 февруари 2011 година относно гражданската инициатива (отм.)

ЗАКОН ЗА ДОСТЪП ДО ОБЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Раздел I. Предмет и обхват

Предмет на закона

Чл. 1. Този закон урежда обществените отношения, свързани с правото на достъп до обществена информация, както и с повторното използване на информация от обществен сектор.

Обществена информация и информация от обществен сектор

Чл. 2. (1) Обществена информация по смисъла на този закон е всяка информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти.

...

(5) Този закон не се прилага за достъпа до лични данни.

www.eufunds.bg

Договор № BG05SFOP001-2.025-0003-C01, Проект „Повишаване ролята и отговорностите на гражданите в демократичното развитие на местно ниво в община Белослав“, финансиран от Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Повторно използване на информация от общественния сектор

Чл. 2а. (1) Повторно използване на информация от общественния сектор е използването и за търговски или нетърговски цели, различни от първоначалната цел, за която е била създадена в рамките на правомощията или функциите на организация от общественния сектор.

(2) Предоставянето на информация от общественния сектор на организация от общественния сектор във връзка с осъществяване на нейните правомощия или функции не е повторно използване по смисъла на този закон.

Задължени субекти

Чл. 3. (1) Този закон се прилага за достъп до обществената информация, която се създава или се съхранява от държавните органи, техните териториални звена и органите на местното самоуправление в Република България, наричани по-нататък "органите".

(2) Този закон се прилага и за достъп до обществена информация, която се създава и съхранява от:

1. публичноправни субекти, различни от тези по ал. 1, включително публичноправните организации;

2. физически и юридически лица само относно извършвана от тях дейност, финансирана със средства от консолидирания държавен бюджет и средства от фондове на Европейския съюз или предоставени от Европейския съюз по проекти и програми.

...

Субекти на правото на достъп до обществена информация и на правото на повторно използване на информация от общественния сектор

Чл. 4. (1) Всеки гражданин на Република България има право на достъп до обществена информация при условията и по реда, определени в този закон, освен ако в друг закон е предвиден специален ред за търсене, получаване и разпространяване на такава информация.

...

Осъществяване на правото на достъп до обществена информация и повторно използване на информация от общественния сектор

Чл. 5. Осъществяването на правото на достъп до обществена информация и на повторно използване на информация от общественния сектор не може да бъде насочено срещу правата и доброто име на други лица, както и срещу националната сигурност, общественния ред, здравето на гражданите и морала.

Основни принципи

Чл. 6. (1) Основните принципи при осъществяване правото на достъп до обществена информация са:

1. откритост, достоверност и пълнота на информацията;

2. осигуряване на еднакви условия за достъп до обществена информация;

3. осигуряване на законност при търсенето и получаването на обществена информация;

4. защита на правото на информация;

5. защита на личните данни;

6. гарантиране на сигурността на обществото и държавата.

(2) Основните принципи при предоставяне на информация от общественния сектор за повторно използване са:

1. осигуряване на възможност за многократно повторно използване на информация от общественния сектор;

2. прозрачност при предоставяне на информация от общественния сектор;

www.eufunds.bg

3. забрана за дискриминация при предоставяне на информация от обществения сектор;

4. забрана за ограничаване на свободната конкуренция.

Допустими ограничения на правото на достъп до обществена информация и на повторно използване на информация от обществения сектор

Чл. 7. (1) Не се допускат ограничения на правото на достъп до обществена информация и на повторно използване на информация от обществения сектор, освен когато тя е класифицирана информация или друга защитена тайна в случаите, предвидени със закон.

(2) Достъпът до обществена информация може да бъде пълен или частичен.

...

Раздел II. Официална и служебна обществена информация

Видове обществена информация

Чл. 9. (1) Обществената информация, създавана и съхранявана от органите и техните администрации, е официална и служебна.

(2) В случаите, предвидени със закон, определена официална или служебна информация може да бъде обявена за класифицирана информация, представляваща държавна или служебна тайна.

Официална обществена информация

Чл. 10. Официална е информацията, която се съдържа в актовете на държавните органи и на органите на местното самоуправление при осъществяване на техните правомощия.

Служебна обществена информация

Чл. 11. Служебна е информацията, която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации.

Глава втора. ДОСТЪП ДО ОБЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ

Раздел I. Достъп до официална и служебна обществена информация

Достъп до официална обществена информация

Чл. 12. (1) Достъпът до официална информация, която се съдържа в нормативни актове, се осигурява чрез обнародването им.

...

Достъп до служебна обществена информация

Чл. 13. (1) Достъпът до служебна обществена информация е свободен.

(2) Достъпът до служебна обществена информация може да бъде ограничен, когато тя:

1. е свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение (мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации);

2. съдържа мнения и позиции във връзка с настоящи или предстоящи преговори, водени от органа или от негово име, както и сведения, свързани с тях, и е подготвена от администрациите на съответните органи.

...

(4) Достъпът до служебна обществена информация не може да се ограничава при наличие на надделяващ обществен интерес.

Задължения за предоставяне на обществена информация

Чл. 14. (1) Органите информират за своята дейност чрез публикуване или съобщаване в друга форма.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

(2) Органите са длъжни да съобщават информация, събрана или станала им известна при осъществяване на тяхната дейност, когато тази информация:

1. може да предотврати заплахата за живота, здравето и безопасността на гражданите или на тяхното имущество;
2. опровергава разпространена недостоверна информация, засягаща значими обществени интереси;
3. представлява или би представлявала обществен интерес;
4. следва да бъде изготвена или предоставена по силата на закон.

Публикуване на актуална обществена информация

Чл. 15. (1) С цел осигуряване на прозрачност в дейността на администрацията и за максимално улесняване на достъпа до обществена информация всеки ръководител на административна структура в системата на изпълнителната власт периодично публикува актуална информация, съдържаща:

1. описание на неговите правомощия и данни за организацията, функциите и отговорностите на ръководената от него администрация;
2. списък на издадените актове в изпълнение на неговите правомощия и текстовете на издадените от органа нормативни и общи административни актове;
3. описание на информационните масиви и ресурси, използвани от съответната администрация;
4. наименованието, адреса, адреса на електронната поща, телефона и работното време на звеното в съответната администрация, което отговаря за приемането на заявленията за предоставяне на достъп до информация;
5. устройствен правилник и вътрешни правила, свързани с предоставянето на административни услуги на гражданите;
6. стратегии, планове, програми и отчети за дейността;
7. информация за бюджета и финансовите отчети на администрацията, която се публикува съгласно Закона за публичните финанси;
8. информация за провеждани обществени поръчки, определена за публикуване в профила на купувача съгласно Закона за обществените поръчки;
9. проекти на нормативни актове заедно с мотивите, съответно - доклада и резултатите от общественото обсъждане на проекта;
10. уведомления за откриване на производството по издаване на общ административен акт по чл. 66 от Административнопроцесуалния кодекс, включително основните съображения за издаването на акта и формите и сроковете на участие на заинтересованите лица в производството;
11. информация за упражняването на правото на достъп до обществена информация, реда и условията за повторно използване на информация, таксите по чл. 41ж и формите, в които се поддържа информацията;
12. обявления за конкурси за държавни служители;
13. подлежащата на публикуване информация по Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси;
14. информация, която е публична, съгласно Закона за защита на класифицираната информация и актовете по прилагането му;
15. информацията по чл. 14, ал. 2, т. 1 - 3;
16. информацията, предоставена повече от три пъти по реда на глава трета;
17. друга информация, определена със закон.

(2) Всеки ръководител по ал. 1 изготвя годишен отчет за постъпилите заявления за достъп до обществена информация и за повторно използване на информация от обществения

www.eufunds.bg

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ФОНДАЦИЯ
„НИКОПАВКА“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

сектор, който включва и данни за направените откази и причините за това. Годишният отчет е част от ежегодните доклади по чл. 62, ал. 1 от Закона за администрацията.

(3) Лицата по чл. 3, ал. 2, т. 1 периодично публикуват актуална информация за дейността си, съответстваща на информацията по ал. 1, т. 1, 4, 5, 6, 8, 11, 15, 16 и 17.

(4) Организациите от общественения сектор, включително обществени библиотеки, в т. ч. и библиотеки на висши училища, архиви и музеи, публикуват всички условия за предоставянето на информацията за повторно използване на интернет страницата си и на портала по чл. 15г.

Публикуване в интернет

Чл. 15а. (1) Информацията по чл. 15 се публикува на интернет страниците на административните структури в системата на изпълнителната власт и на субектите по чл. 3, ал. 2, т. 1.

(2) В секция "Достъп до информация" на интернет страниците по ал. 1 се обявяват данните по чл. 15, ал. 1, т. 4 и 11 и годишните отчети по ал. 2, съществуващите вътрешни правила относно достъпа до обществена информация, нормативите за разходите за предоставяне на достъп до информация по чл. 20, ал. 2 и повторно използване на информация от общественения сектор по чл. 41ж, реда за достъп до публичните регистри, съхранявани от административните структури в системата на изпълнителната власт.

(3) Всеки ръководител по чл. 15, ал. 1 ежегодно обявява актуализиран списък на категориите информация, подлежаща на публикуване в интернет за сферата на дейност на съответната администрация, както и форматите, в които е достъпна.

(4) Информацията по чл. 15 се публикува, съответно се обновява, в срок до три работни дни от приемането на съответния акт или от създаването на съответната информация, а ако актът се обнародва - в срок до три работни дни от обнародването, освен ако в закон не е определен друг срок.

...

Платформа за достъп до обществена информация

Чл. 15в. (1) Администрацията на Министерския съвет създава и поддържа платформа за достъп до обществена информация.

(2) Платформата осигурява възможност за подаване на заявления за достъп до информация.

...

Портал за отворени данни

Чл. 15г. Министерството на електронното управление създава и поддържа портал за отворени данни.

(2) Организациите от общественения сектор публикуват на портала по ал. 1 информацията по чл. 15б, достъпът до която е свободен.

(3) Редът и начинът за публикуване на информацията по ал. 2 се определят с наредба, приета от Министерския съвет.

....

Раздел II. Достъп до друга обществена информация

Достъп до обществена информация, свързана с дейността на други задължени за предоставянето и субекти

Достъп до обществена информация за средствата за масова информация

Чл. 18. Обществената информация за средствата за масова информация е само информацията относно:

1. лицата, които участват в управлението на съответното средство за масова информация или осъществяват ефективен контрол върху управлението или върху дейността му;

----- www.eufunds.bg -----

2. икономически свързани лица, които участват в управлението и на други средства за масова информация, което им позволява да осъществяват ефективен контрол върху тяхното управление или върху дейността им;

3. лицата, които са непосредствено заети в средството за масова информация и участват във формирането на редакционната политика;

4. направени изявления за обществените цели на средството за масова информация, както и принципите или вътрешните механизми, които прилага средството за масова информация за гарантиране на достоверността и обективността на изнасяната информация;

5. финансовите резултати на собственика на средството за масова информация и разпространението на неговата продукция.

Цел на достъпа до обществена информация за средствата за масова информация

Чл. 19. Достъпът до информацията по чл. 18 се осъществява при спазване и балансиране на принципите за прозрачност и икономическа свобода, а също така и за защита на личните данни, търговската тайна и тайната на източниците на средствата за масова информация, пожелали анонимност.

Раздел III. Условия и ред за определяне на разходите за предоставяне на обществена информация

Безплатен достъп и разходи по предоставянето на обществена информация

Чл. 20. (1) Достъпът до обществена информация е безплатен.

(2) Разходите по предоставяне на обществена информация се заплащат по нормативи, определени от министъра на финансите, които не могат да превишават материалните разходи по предоставянето.

...

Задължение за информиране при подаване на заявление за достъп

Чл. 21. Субектите по чл. 3 са длъжни да обявяват на мястото, където се подават заявленията, възможните форми за предоставяне на достъп до обществена информация, дължимите разходи и начините за заплащането им.

Безплатни поправки и допълнения на предоставената информация

Чл. 22. Не се заплащат допълнителните разходи за поправяне и/или допълване на предоставената обществена информация в случаите, когато тя е неточна или непълна и това е поискано мотивирано от заявителя.

Приходи от предоставяне на достъп до обществена информация

Чл. 23. Приходите от предоставяне на достъп до обществена информация постъпват по бюджета на съответния орган.

Глава трета. ПРОЦЕДУРА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДОСТЪП ДО ОБЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ

Раздел I. Искане за предоставяне на достъп до обществена информация

Заявление или устно запитване за достъп

Чл. 24. (1) Достъп до обществена информация се предоставя въз основа на писмено заявление или устно запитване.

(2) Заявлението се счита за писмено и в случаите, когато е направено по електронен път на адреса на електронната поща по чл. 15, ал. 1, т. 4 или чрез платформата за достъп до обществена информация по чл. 15в. В тези случаи не се изисква подпис съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно

www.eufunds.bg

електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ, L 257/73 от 28 август 2014 г.) и на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги.

(3) Когато заявителят не е получил достъп до искана обществена информация въз основа на устно запитване или счита предоставената му информация за недостатъчна, той може да подаде писмено заявление.

Съдържание на заявлението за достъп

Чл. 25. (1) Заявлението за предоставяне на достъп до обществена информация съдържа:

1. трите имена, съответно наименованието и седалището на заявителя;
2. описание на исканата информация;
3. предпочитаната форма за предоставяне на достъп до исканата информация;
4. адреса за кореспонденция със заявителя.

...

Форми за предоставяне на достъп до обществена информация

Чл. 26. (1) Формите за предоставяне на достъп до обществена информация са:

1. преглед на информацията - оригинал или копие или чрез публичен общодостъпен регистър;
2. устна справка;
3. копия на материален носител;
4. копия, предоставени по електронен път, или интернет адрес, където се съхраняват или са публикувани данните.

...

Задължение за съобразяване с предпочитаната форма на достъп

Чл. 27. (1) Органите са длъжни да се съобразят с предпочитаната форма за предоставяне на достъп до обществена информация, освен в случаите, когато:

1. за нея няма техническа възможност;
2. е свързана с необосновано увеличаване на разходите по предоставянето;
3. води до възможност за неправомерна обработка на тази информация или до нарушаване на авторски права.

...

Раздел II. Разглеждане на заявленията и предоставяне на достъп до обществена информация

Разглеждане на заявленията за достъп

Чл. 28. (1) Заявленията за предоставяне на достъп до обществена информация се разглеждат във възможно най-кратък срок, но не по-късно от 14 дни след датата на регистриране.

(2) В срока по ал. 1 органите или изрично определени от тях лица вземат решение за предоставяне или за отказ от предоставяне на достъп до исканата обществена информация и уведомяват писмено заявителя за своето решение.

...

Решение за предоставяне на достъп до обществена информация

Чл. 34. (1) В решението по чл. 28, ал. 2, с което се предоставя достъп до исканата обществена информация, задължително се посочват:

1. степенята на осигурения достъп до исканата обществена информация;
2. срокът, в който е осигурен достъп до исканата обществена информация;
3. мястото, където ще бъде предоставен достъп до исканата обществена информация;
4. формата, под която ще бъде предоставен достъп до исканата обществена информация;

5. разходите по предоставянето на достъп до исканата обществена информация.

(2) В решението могат да бъдат посочени други органи, организации или лица, които разполагат с по-пълна информация.

(3) Решението за предоставяне на достъп до исканата обществена информация се връчва на заявителя срещу подпис или се изпраща по пощата с обратна разписка или се изпраща по електронен път, когато заявителят е поискал информацията да му бъде предоставена по електронен път и е посочил адрес на електронна поща.

...

Предоставяне на достъп до исканата обществена информация

Чл. 35. (1) Достъп до обществена информация се предоставя след заплащане на определените разходи и представяне на платежен документ.

(2) За предоставянето на достъп до обществена информация се съставя протокол, който се подписва от заявителя и от съответния служител.

(3) Когато заявителят е поискал достъпът до информация да му бъде предоставен по електронен път и е посочил адрес на електронна поща за получаването, органът изпраща на посочения адрес на електронна поща решението за предоставянето на достъп заедно с копие от информацията или интернет адреса, на който се съдържат данните. В тези случаи не се съставя протоколът по ал. 2 и не се заплащат разходи по предоставянето.

(4) Ако заявителят е променил адреса на електронната поща, без да е уведомил органа, или е посочил неверен или несъществуващ адрес, информацията се смята за получена от датата на изпращането и.

Отказ на заявителя от предоставения му достъп

Чл. 36. (1) В случаите на неявяване на заявителя в определения по чл. 34, ал. 4 срок или когато не плати определените разходи, е налице отказ на заявителя от предоставения му достъп до исканата обществена информация.

...

Глава четвърта. ПРОЦЕДУРА ЗА ПОВТОРНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИЯ СЕКТОР

Раздел I. Предоставяне на информация от общественния сектор за повторно използване

Условия за предоставяне на информация от общественния сектор за повторно използване

Чл. 41а. (1) Информацията от общественния сектор се предоставя във формат и на език, на който тя е събрана, съответно създадена, или в друг формат по преценка на организацията от общественния сектор и в отворен, машинночитим формат, заедно със съответните метаданни. Предоставянето на данните в отворен машинночитим формат се осъществява в съответствие с целите по чл. 15б. Форматът и метаданните в тези случаи съответстват на официалните отворени стандарти.

(2) Организацията от общественния сектор не са длъжни да предоставят информация за повторно използване, когато това изисква нейното създаване или адаптиране или когато е свързано с предоставяне на части от документи или други материали, което изисква непропорционално много усилия, излизаци извън рамките на обичайната операция.

(3) Организацията от общественния сектор не са длъжни да продължават създаването или събирането на определен вид информация за нуждите на повторното и използване.

(4) По искане на заявителя и при възможност исканата информация се предоставя по електронен път на електронния адрес или по други подходящи начини за предоставяне на информацията в електронна форма.

(5) С наредбата по чл. 15г, ал. 3 се определят стандартни условия за повторно използване на информация от общественния сектор и за публикуване на информация от общественния сектор в отворен формат за търговски или нетърговски цели. Тези условия не могат да налагат ненужни ограничения върху възможностите за повторно използване или да ограничават конкуренцията.

(6) Организацията от общественния сектор предоставя за повторно използване информацията безусловно или при определени от тях условия в рамките на определените в наредбата по чл. 15г, ал. 3 стандартни условия.

(7) Информация, представляваща обект на интелектуална собственост, за която библиотеки, включително библиотеки на висши училища, музеи и архиви, имат право на използване, се предоставя за повторно използване, ако такова повторно използване е разрешено от носителя на правата.

(8) Повторното използване на информация от архиви - документи от Националния архивен фонд, се извършва при условията и по реда на глава шеста от Закона за Националния архивен фонд и при спазването на този закон.

Информация от общественния сектор, която не се предоставя за повторно използване

Чл. 41б. (1) Не се предоставя за повторно използване информация от общественния сектор:

1. чието съдържание е свързано с дейност, попадаща извън правомощията и функциите на организацията от общественния сектор съгласно закон, устройствен акт или устав и/или акт, с който е възложена обществената задача;

2. която е обект на право на интелектуална собственост на трето лице;

3. която е събрана или създадена от обществени радио- и телевизионни оператори или техни регионални центрове;

4. собственост на училища, висши училища (с изключение на библиотеки на висши училища), научни и изследователски организации, включително организации, създадени за разпространение на резултати от научноизследователска дейност, и на културни организации с изключение на библиотеки, музеи и архиви;

5. представляваща класифицирана информация;

6. съдържаща статистическа тайна, събирана и съхранявана от Националния статистически институт или от орган на статистиката;

7. съдържаща производствена или търговска тайна или професионална тайна по смисъла на закон;

8. за получаването на която заявителят трябва да докаже правен интерес съгласно закон;

9. представляваща части от документи, които съдържат само емблеми, гербове и отличителни знаци;

10. съдържаща лични данни, чието повторно използване представлява недопустим достъп или недопустима обработка на лични данни съгласно изискванията за тяхната защита.

...

Предоставяне на информация от общественния сектор на организации от общественния сектор

Чл. 41в. (1) Информация от общественния сектор се предоставя за повторно използване и на организации от общественния сектор при условията и по реда на този закон.

...

Улеснение за търсене на информация

Чл. 41г. Организацията от общественния сектор осигуряват условия за улеснено търсене на информация от общественния сектор, като поддържат и публикуват списъци с основни документи и съответните метаданни чрез различни механизми за онлайн достъп и в машинночитим формат или по друг подходящ начин. При възможност организацията от общественния сектор осигуряват условия за многоезично търсене на документи.

...

Раздел II. Процедура за предоставяне на информация от общественния сектор за повторно използване

www.eufunds.bg

Искане за повторно използване на информация от общественя сектор

Заплащане

Чл. 41ж. (1) Информация от общественя сектор се предоставя за повторно използване безплатно или след заплащане на такса, която не може да надхвърля материалните разходи по възпроизвеждането и предоставянето на информацията.

(2) Принципът за определяне на таксата, посочен в ал. 1, не се прилага за таксите, събирани:

1. от организации от общественя сектор, които по силата на акта за възлагане на обществената задача са задължени да реализират приходи за покриване на значителна част от разходите, свързани с изпълнението на обществената задача; задължението за реализиране на приходи се определя предварително и се публикува по електронен път;

2. за повторното използване на информация, по отношение на която организацията от общественя сектор е длъжна да реализира достатъчно приходи с цел покриване на значителна част от разходите, свързани със събирането, производството, възпроизвеждането и разпространението на информацията, съгласно закон или установената административна практика; задължението се определя предварително и се публикува по електронен път;

3. от библиотеки, включително библиотеки на висши училища, музеи и архиви.

(3) В случаите по ал. 2, т. 1 и 2 организацията от общественя сектор изчислява общите такси в зависимост от категориите и количеството данни, предоставени за повторно използване, в съответствие с обективни, прозрачни и проверими критерии, определени с методика, приета от Министерския съвет. Общият приход на обществената организация от доставяне и разрешаване на повторното използване на информацията за съответния счетоводен период не трябва да надвишава разходите по събирането, производството, възпроизвеждането и разпространението заедно с разумна възвръщаемост на инвестицията, изчислени в съответствие с приложимите за обществената организация счетоводни принципи.

(4) В случаите по ал. 2, т. 3 общият приход от доставяне и разрешаване на повторното използване на информацията за съответния счетоводен период не трябва да надвишава разходите по събирането, производството, възпроизвеждането, разпространението, съхранението и придобиването на права за ползването на информацията заедно с разумна възвръщаемост на инвестицията, изчислени в съответствие с приложимите от обществената организация счетоводни принципи.

(5) Размерът на таксите се определя:

1. за таксите, събирани от държавен орган - с тарифа, приета от Министерския съвет;

2. за таксите, събирани от друга организация от общественя сектор - от ръководителя на организацията;

3. за таксите, събирани от общините - от общинския съвет, като определените такси не могат да надвишават таксите по т. 1.

...

Срок за предоставяне на информация от общественя сектор

Чл. 41з. (1) Ръководителят на организацията от общественя сектор или определено от него лице разглежда искането по чл. 41е в 14-дневен срок от постъпването му и взема решение за предоставяне или за отказ за предоставяне на информация за повторно използване, което се съобщава на заявителя.

(2) В случаите, когато поисканата информация има значение за определен период от време, организациите от общественя сектор трябва да я предоставят в разумен срок, в който информацията не е загубила своето актуално значение.

(3) В случаите, когато искането за повторно използване на информация от общественя сектор се характеризира със сложност и изисква повече време за предоставянето и, срокът по

www.eufunds.bg

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ал. 1 може да бъде удължен до 14 дни. В този случай на заявителя се изпраща съобщение за необходимото време за предоставяне на информацията в срок до 14 дни от постъпване на искането.

Релевантни актове от Европейското законодателство

Директиви:

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2019/1024 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 20 юни 2019 година относно отворените данни и повторното използване на информацията от обществения сектор

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2015/1535 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 9 септември 2015 година установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите регламенти и правила относно услугите на информационното общество

ДИРЕКТИВА 2013/37/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 26 юни 2013 година за изменение на Директива 2003/98/ЕО относно повторната употреба на информацията в обществения сектор (отм.)

ДИРЕКТИВА 2007/2/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 14 март 2007 година за създаване на инфраструктура за пространствена информация в Европейската общност (INSPIRE)

ДИРЕКТИВА 2003/98/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 17 ноември 2003 година относно повторната употреба на информацията в обществения сектор (отм.)

ДИРЕКТИВА 2003/4/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 28 януари 2003 година относно обществения достъп до информация за околната среда и за отмяна на Директива 90/313/ЕИО на Съвета

Регламенти:

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2016/679 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните)

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 910/2014 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 23 юли 2014 година относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО

РЕГЛАМЕНТ (ЕИО) № 2380/74 НА СЪВЕТА от 17 септември 1974 година относно приемане на разпоредби за разпространяване на информация, свързана с научно-изследователски програми за Европейската икономическа общност

ЗАКОН ЗА СЪБРАНИЯТА, МИТИНГИТЕ И МАНИФЕСТАЦИИТЕ

Чл. 1. *Този закон определя реда и гаранциите за организиране и провеждане на събрания, митинги и манифестации.*

Чл. 2. *Събрания, митинги и манифестации могат да се организират и провеждат от граждани, от сдружения, от политически и други обществени организации.*

Чл. 3. *На събранията, митингите и манифестациите гражданите изразяват мнения, възгледи и становища по въпроси от политически, икономически, социален, културен или друг характер чрез слово, плакати, макети и по друг подходящ начин.*

Чл. 4. *Гражданите не могат да бъдат преследвани и наказвани за организиране и участие в събрания, митинги и манифестации и за изразените от тях мнения, възгледи и становища, освен ако това съставлява престъпление или друго правонарушение.*

www.eufunds.bg

Договор № BG05SFOP001-2.025-0003-C01, Проект „Повишаване ролята и отговорностите на гражданите в демократичното развитие на местно ниво в община Белослав“, финансиран от Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Чл. 5. Събрания, митинги и манифестации могат да се провеждат по всяко време на денонощието освен в часовете от 22,00 до 8,00 ч.

Чл. 6. (1) В събрания, митинги и манифестации не могат да участвуват граждани, които:

1. носят оръжие или други специално предназначени или приспособени предмети, които може да се използват против живота и здравето на хората или за причиняване на материални щети;

2. са в очевидно пияно състояние;

3. са маскирани с цел да се затрудни тяхното разпознаване.

(2) Всеки организатор или участник отговаря за вредите, които по негова вина са причинени при провеждането на събранието, митинга или манифестацията.

Чл. 7. (1) Събранието или митингът може да се провежда на открито или в закрито помещение.

(2) Събрание, митинг или манифестация не може да се провежда в обозначената зона около сградите на Народното събрание, на Президентството и на Министерския съвет, както и в непосредствена близост до военни обекти.

(3) Обозначена зона е зоната за сигурност около сградите по ал. 2, която обхваща не по-малко от пет и не повече от двадесет метра от съответната сграда. Обозначената зона може да се определя за всеки конкретен случай по предложение на администрацията на органите по ал. 2, след съгласуване с компетентните органи на Министерството на вътрешните работи, и се утвърждава от кмета на Столична община, за което се уведомява организаторът на събранието, митинга или манифестацията.

Чл. 8. (1) За свикване на събрание или на митинг на открито организаторите най-малко 48 часа преди началото му писмено уведомяват кмета на общината, на чиято територия ще се проведе, като посочват организатора, целта, мястото и времето на събранието или митинга.

(2) В неотложни случаи за събранието или митинга на открито уведомлението по предходната алинея може да се направи в еднодневен срок.

Чл. 9. (1) Организаторите на събранието или митинга вземат необходимите мерки за осигуряване на реда при провеждането му.

(2) Кметът на общината, съдействува за нормалното протичане на събранието или митинга, а по искане на организаторите - и за осигуряване на помещението.

Чл. 10. (1) Събранието или митингът се ръководи от организаторите, подписали уведомлението по чл. 8, ал. 1.

(2) Участниците в събранието или митинга са длъжни да спазват указанията на организаторите по ал. 1 за запазване на реда.

(3) От събранието или митинга се отстраняват лицата, които с поведението си пречат за провеждането му, грубо нарушават обществения ред, както и лицата, посочени в чл. 6, ал. 1.

Чл. 11. (1) Организаторите на манифестацията уведомяват писмено кмета на общината за целта, времето и пътя на движението на манифестацията най-малко 72 часа преди провеждането и, а в неотложни случаи - най-малко два дни.

(2) Кметът на общината, както и организаторите вземат необходимите мерки за спазване на реда за провеждане на манифестацията и за безопасността на движението.

Чл. 12. (1) Когато времето и мястото на събранието, на митинга или пътят на движението на манифестацията създават условия за нарушаване на обществения ред или безопасността на движението, кметът на общината, предлага промяната им.

(2) Кметът на общината може да забрани провеждането на събранието, митинга или манифестацията, когато има несъмнени данни, че:

1. са насочени към насилствено изменение на конституционно установения ред или срещу териториалната цялост на страната;

2. застрашават обществения ред в съответното населено място;

3. застрашават народното здраве при предварително обявена епидемична обстановка;

4. нарушават правата и свободите на другите граждани.

(3) Забраната се налага с мотивиран писмен акт в срок от 24 часа от уведомяването.

(4) Организаторът на събранието, митинга или манифестацията може да обжалва забраната по предходната алинея пред съответния административен съд в 3-дневен срок от получаването и. Жалбата не спира изпълнението на заповедта. Съдът се произнася по нея в срок от 24 часа. Решението на съда се обявява веднага и е окончателно.

(5) За провеждането или непровеждането на събранието, митинга или манифестацията кметът на общината, съответно кметът на кметството, уведомява незабавно компетентните органи на Министерството на вътрешните работи.

...

Чл. 13. (1) Кметът на общината, прекратява събранието, митинга или манифестацията, когато не са организирани или не се провеждат при условията и по реда, установени с този закон.

(2) При прекратяване на събранието, митинга или манифестацията участниците са длъжни да се разотидат.

Чл. 14. (1) Граждани и длъжностни лица, които нарушават установения ред и гаранциите за организиране и провеждане на събрания, митинги или манифестации, се наказват с глоба от 50 до 300 лв., ако не подлежат на по-тежко наказание.

(2) Нарушенията се установяват с актове на длъжностни лица, определени от кмета на общината.

(3) Наказателните постановления се издават от кмета на общината и могат да се обжалват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Този закон не се прилага за сватбени, семейни и други тържества, културни и спортни прояви, погребални ритуали, религиозни обреди и други подобни, както и за каквито и да било събрания на закрито.

§ 2. В глава трета от Особената част на Наказателния кодекс се създава нов раздел VIII: "Раздел VIII Престъпления против свободата на събранията, митингите и манифестациите"

Чл. 174а. (1) Който с насилие, измама, заплашване или по друг незаконен начин разтури или попречи да се проведе събрание, митинг или манифестация, допустими по Закона за събранията, митингите и манифестациите, се наказва с лишаване от свобода до две години.

(2) Организатор, който в нарушение на чл. 12, ал. 3, и 13, ал. 1 от Закона за събранията, митингите и манифестациите проведе забранени или продължи да провежда прекратени събрание, митинг или манифестация, се наказва с лишаване от свобода до една година."

§ 3. Изпълнението на закона се възлага на кметовете на общини.

Заключителни бележки

Проучването на българското законодателство е сведено до запознаване с повече от 20 закона, които пряко се отнасят до:

- конституирането на: структурите – области, общини, райони и кметства, институциите на местното самоуправление – общински съвет, общински съветници, кметове и кметска администрация, както и

- закони, които се отнасят до тяхната дейност в предвидените от закона техни компетенции в сферата на финансите, собствеността, благоустройството и комуналните дейности, екологията и

www.eufunds.bg

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

управлението на отпадъците, образованието, здравеопазването, културата, социалното подпомагане и пр.

Някои от първата група са представени в настоящия доклад с извадки и коментари.

Сред тях са:

1. **Конституцията на Република България от 1991 г.** поставя началото на новата нормативна уредба за дейността на органите на местно самоуправление и местната администрация. Тази дейност е уредена като форма на децентрализацията на държавната власт с цел повишаване ролята на самоуправляващите се общности при решаване на въпроси от местно значение. Конституционната уредба на органите на местното самоуправление и местната администрация се съдържа в Глава VII: Местно самоуправление и местна администрация.

Съгласно Конституцията на Република България:

България е парламентарна република с местно самоуправление;

Общината е основната административно-териториална единица, в която се осъществява местното самоуправление;

Гражданите участват в управлението на общината, както чрез избраните от тях органи на местно самоуправление, така и пряко чрез референдум и общи събрания;

Общината е юридическо лице, има самостоятелен бюджет и има право на своя собственост, която използва в интерес на териториалната общност;

Границите на общините се определят след допитване до населението. *(бел. Първоначално административно-териториалното разпределение е определено със закон)*

2. **Закона за административно - териториалното деление на страната**, определящ условията за формиране, промяна или заличаване на селища и общини и пр., където е приложен текста от Конституцията, относно активното участие на гражданите чрез допитване/ референдуми сред населението.

3. Определението на понятието "местно самоуправление" е дадено в **Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА)**, в който се регламентират статута, функциите и правомощията на отделните органи на местна власт.

Местното самоуправление се определя като право и реална възможност на гражданите и на избраните от тях органи да решават определените в закона проблеми в интерес на териториалната общност и по-точно:

- Общинско имущество, общински предприятия, общински финанси, данъци и такси, общинска администрация;
- Устройството и развитието на територията на общината и на населените места в нея;
- Образование: предучилищно възпитание, начално, основно и средно;
- Здравеопазване: амбулаторно-поликлинично и болнично обслужване, здравна профилактика, медико-социални грижи и санитарно-хигиенни дейности;
- Култура: читалища, театри, оркестри, библиотеки, музеи и музейни сбирки, самодейност, ритуали, местни традиции и обичаи;
- Благоустрояване и комунални дейности: водоснабдяване, канализация, електрификация, топлофикация, телефонизация, улици и площади, паркове, градини, улично осветление, озеленяване, корекция на реки и дерета, третиране на битови отпадъци, общински бани, перални, гаражи, гробища;
- Социално подпомагане: социални грижи и социални помощи, социално жилищно задоволяване и други социални дейности с общинско значение;
- Опазване на околната среда и рационално използване на природните ресурси с общинско значение;
- Поддържане и опазване на културни, исторически и архитектурни паметници с общинско значение;
- Развитие на спорта, туризма и отбиха с общинско значение.

www.eufunds.bg

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ФОНДАЦИЯ
„НИКОСПАСБКА“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Основните параметри на правомощията на местните власти, очертани в ЗМСМА следните положения:

Общинският съвет се избира пряко от избирателите в общината за срок от четири години, като по същество той е колективен орган и се състои от избраните *общински съветници*. Броят на общинските съветници зависи от броя на населението в общината. Съгласно *Закона за местните избори* изборите за общински съветници се произвеждат по пропорционалната система, а за избор за кметове - по мажоритарната система.

Новоизбраният общински съвет се свиква на първо заседание от областния управител в 14-дневен срок от изтичането на мандата на предходния общински съвет. Общинският съвет определя самостоятелно своята вътрешноорганизационна структура - брой, състав и наименование на постоянните комисии, организация на работа и др., което се регламентира в *Правилника за организацията и дейността на общинския съвет*.

В Правилника се уреждат въпросите, свързани с:

- Конституиране на общинския съвет;
- Избор на председател, правомощия, предсрочно освобождаване;
- Политически групи, брой членове, регистрация, участие и т.н.;
- Комисии: постоянни и временни, начин на конституиране, статут, организация на дейността им, свикване, права и задължения;
- Статут на общинския съветник, права и задължения, предсрочно освобождаване, участие в заседанията на общинския съвет и комисиите;
- Процедура за провеждане на заседания на общинския съвет;
- Работа с медии и общественост;
- Сдружаване на общините;
- Референдум и др.

Общинският съвет определя политиката за изграждане и развитие на общината. По развитието на тези дейности той приема правилници, наредби, решения и инструкции, които установяват местни регламенти и са задължителни за спазване от всички в общината.

Решенията и всички актове на общинския съвет се довеждат до знанието на населението чрез публикуване в средствата за осведомяване или се разгласяват по друг начин в района на съвета.

Актовете на общинския съвет подлежат на контрол за законосъобразност от областния управител, когато това е предвидено в закон.

Кметът на общината също може да поиска повторно разглеждане на даден въпрос и ако бъде потвърдено решението с квалифицирано мнозинство, той може да обжалва решението на съвета пред съда.

Общинският съвет се ръководи от избран от него *председател*.

Той свиква съвета на заседание, ръководи подготовката и заседанията на съвета, координира работата на постоянните комисии, подпомага съветниците в тяхната дейност, представлява съвета пред външни лица и организации. Председателят на общинския съвет сам по себе си не е орган на местното самоуправление, той не може да издава заповеди или каквито и да е други административни актове.

Общинският съвет осъществява своята дейност предимно чрез провеждане на заседания - общо за целия съвет и отделно за неговите комисии. Заседанията на съвета се свикват от неговия председател - по негова инициатива, по искане на една трета от съветниците, по искане на най-малко една пета от избирателите и по искане на областния управител.

Заседанията са законни, ако присъстват повече от половината от всички съветници. По принцип решенията на общинския съвет се вземат с явно гласуване с мнозинство повече от половината от присъстващите съветници, освен в изрично посочените от закона случаи.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ФОНДАЦИЯ
„НИСКОПЕВКА“

БЕЛОСЛАВ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Като правило заседанията са публични, освен в отделни случаи, когато съветът може да реши дадено заседание да се проведе при закрити врати.

Към постоянните комисии на общинския съвет се наемат (от бюджета на общинския съвет) на граждански договор външни експерти. Това обикновено са изтъкнати личности, специалисти, експерти в определени области, на които председателят на общинския съвет (или по предложение на председатели на постоянни комисии) възлага изготвяне или подпомагане на изготвянето на становища по докладните записки, внесени за разглеждане в общинския съвет. Персоналният избор не почива на обективни критерии, което понякога води до слабост в резултатите от тяхната работа.

Правомощия на общинския съвет:

- Приема стратегии, прогнози, програми и планове за развитието на общината;
- Определя изискванията за дейността на физическите и юридическите лица на територията на общината, които произтичат от екологичните, историческите, социалните и други особености на населените места, както и от състоянието на инженерната и социална инфраструктура;
- Приема решения за създаване и одобряване на общи и подробни градоустройствени планове за територията на общината или за части от нея;
- Приема годишния бюджет на общината, осъществява контрол и приема отчета за изпълнението му;
- Определя размера на местните данъци и такси в граници, предвидени със закон;
- Приема решения за придобиване, стопанисване и разпореждане с общинско имущество и определя конкретните правомощия на кмета и на общината и кметовете на райони и кметства;
- Приема решения за създаване, преобразуване и прекратяване на търговски дружества с общинска имущество и определя своите представители в тях;
- Приема решения за създаване и прекратяване на общински фондации и за управление на дарено имущество;
- Приема решения за участие на общината в сдружения на местни власти в страната и чужбина и определя своите представители в тях;
- Създава райони и кметства при условия и ред, определени със закон;
- Прави предложения за административно-териториални промени, засягащи територията и границите на общината;
- Приема решения за именуване и преименуване на улици, площади, паркове, инженерни съоръжения, вилни зони, курорти и курортни местности и други обекти с общинско значение;
- Обсъжда и приема решения по предложения на кметове на райони и кметства по въпроси от своята компетентност;
- Обсъжда и приема решения по предложения на кметове на райони и кметства по въпроси от своята компетентност;
- Създава постоянни и временни комисии и избира техните членове;
- Избира и освобождава председателя по предложение на общинския съвет;
- Приема решения за произвеждане на референдуми и общи събрания на населението по въпроси от своята компетентност;
- Одобрява символ и печат на общината;
- Удостоява с почетно гражданство български и чуждестранни граждани;
- Определя структурата на общинската администрация и средствата за работна заплата на персонала от общинския бюджет;
- Избира и освобождава заместник-кметовете и кметски наместници по предложения на кмета на общината и др.

Основни правомощия на кмета на общината:

- ръководи изпълнителната дейност в рамките на общината;

- назначава и освобождава от длъжност заместник-кметовете на общината и кметските наместници;
- отговаря за опазването на обществения ред, като за осигуряването му издава писмени заповеди, задължителни за началниците на съответните структури на Министерството на вътрешните работи;
- организира изпълнението на общинския бюджет;
- организира изпълнението на дългосрочните програми, изготвени от министерския съвет и общинския съвет;
- възлага или разрешава изработването на устройствени планове и техни изменения за територията на общината или за части от нея и одобрява определени устройствени планове;
- изпълнява функциите на длъжностно лице по гражданско състояние – компетентен е да издава акт за раждане, граждански брак и смърт;
- оказва съдействие на етажните собственоности и техните управителни органи;
- може да върне за ново обсъждане незаконосъобразните *(които нарушават по някакъв начин закона)* или нецелесъобразните *(неправилно издадените)* актове на общинския съвет (ОС).

В изпълнение на своите правомощия кметът издава заповеди.

Освен това кметът на общината и кметът на района могат да оправомощават заместник-кметове да изпълняват техни правомощия в случаите, предвидени в закон.

А какви са основните правомощия на кметовете на райони и кметства?

- изпълнява бюджета на общината в частта му за района или кметството;
- организира провеждането на благоустройствени, комунални и други мероприятия;
- отговаря за стопанисването на определени от общинския съвет обекти на общинската собственост;
- приема мерки за подобряване и възстановяване на околната среда и организира охраната на полските имоти;
- води регистрите на населението и за гражданското състояние;
- осигурява извършването на административни услуги (като промяна на име или издаване на удостоверение за наследници) на физически и юридически лица;
- осигурява спазването на обществения ред;
- изпълнява функции, възложени му от кмета на общината;
- организира и ръководи защитата на населението при бедствия и аварии;
- може да участва в заседанията на общинския съвет с право на съвещателен глас.

Кой осъществява контрол върху действията на кмета?

Компетентни да осъществяват контрол върху дейността на кмета са областният управител и общинският съвет.

Актовете на кмета могат да бъдат оспорвани по административен ред пред областния управител. Общинският съвет може да отменя административните актове, издадени от кмета на общината, които противоречат на актове, приети от съвета. Срокът за реакция е 14 дни от получаването им. В същия срок съветът може да оспорва и незаконосъобразните административни актове, издадени от кмета на общината, пред съответния административен съд.

При прегледа на основните положения на Закона за местното самоуправление и местната администрация, който може да бъде продължен с повече други конкретизации, особено ако се приложи подхода за представяне на закона чрез разглеждането на казуси, свързани с разпоредбите включени в него.

При проучването му обаче не може да се посочи почти нищо по повод участието на гражданите в местното самоуправление, освен присъствието на гражданите в заседания на общинския съвет, въпреки предвиденото в чл. 136, ал. 1, че гражданите участват в управлението на общината както чрез избраните от тях органи на местно самоуправление, така и непосредствено чрез референдум и общо събрание на населението. Вярно институциите имат задължението да се

www.eufunds.bg

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ФОНДАЦИЯ
„НИКОПАВКА“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

отчитат, но с конкретизацията основно в Общинския съвет и пред държавните институции. Дори и приемна кмета и общинските съветници не е предвидено като норма.

4. Гражданското участие за първи път в българското законодателство идва след ратификацията на Хартата за местното самоуправление в ЕС през 1995 г., вследствие на която през 1996 г. беше приет специален закон - Закон за допитване до народа, който уреждаше някои от възможностите и реда за прякото участие на гражданите в обсъждането и решаването на общодържавни и местни въпроси. За целта беше възприет терминът „допитване“, който обобщава всъщност всички форми на прякото участие на гражданите в местното самоуправление.

По-късно е приет **Закон за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление**. Този закон отмени действащия от 1996 г. до 2009 г. Закон за допитване до народа и урежда условията, организацията и реда за пряко участие на гражданите на Република България при осъществяване на държавната и местната власт.

Според ЗПУГДВМС прякото участие се осъществява чрез:

- **референдум** - той може да се произвежда на национално и местно ниво. Такъв се провежда и по предложение на общинските съвети и от граждани. Местният референдум се произвежда в община, район или кметство за пряко решаване на въпроси от местно значение, които законът е предоставил в компетентност на органите на местно самоуправление или органите на района или кметството;

- **гражданска инициатива** - тя може да се провежда на национално, европейско и местно ниво, а общото събрание на населението - на местно ниво. Чрез местна гражданска инициатива гражданите правят предложения до общинския съвет, кмета на общината, на района или на кметството, или до областни или регионални органи на изпълнителната власт за решаване на въпроси от местно значение. Тя се осъществява чрез подписка, организирана от инициативен комитет на територията на съответната община, район, кметство или населено място;

- **общо събрание на населението** - то се провежда за решаване на въпроси от местно значение, компетентността за чието решаване по целесъобразност е предоставена на съответния общински съвет или кмет.

Това е един изключително тесен периметър за действие и изява на гражданската активност и участие в държавната власт и местното самоуправление, който е натоварен с изключително тежки, а поради това може да се каже, и ограничителни обстоятелства като количествени изисквания за иницирането на референдумите, служебни проверки, изисквания за участие на гражданите в тях, а след това и с служебно утвърждаване на бюлетините и в крайна сметка за резултатите. От практиката пък може да се забележи, че иницирането на подобни форми на пряка демокрация от страна на самите институции почти не са приложими.

С идеята за прилагане на принципите на доброто управление е приет и Закона за достъп до информацията, в който безспорно се разшири хоризонта на активното взаимодействие между институциите и гражданите, но основно по пътя на информирането на последните, разширявайки правата на гражданите, средствата за масово осведомяване, неправителствения сектор и бизнеса да търсят и получават информация по съществените и значими въпроси от държавните и местни власти.

* * *

В крайна сметка, може да заключим, че в европейското и националното ни законодателство не са предвидени множество от формите, които биха могли да подобрят качеството на взаимодействието между институциите и гражданите и да катализират активността и от и по посока на двете страни. Като напр. пресконференции, обществени съвети, групи за консултации, съседски асоциации, инициращи подобряването на условията в техния квартал или село, осмисляне на прекия и празничния диалог с населението и пр., които явно не са забранени, но и с почти нищо не се стимулира тяхното провеждане.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

И тъй като законът следва живота, бихме заключили с идеята, че колкото повече тези и подобни форми на взаимодействие между институциите и гражданите в бъдеще ще намерят място по един или друг начин в законодателството ни.

www.eufunds.bg

Договор № BG05SFOP001-2.025-0003-C01, Проект „Повишаване ролята и отговорностите на гражданите в демократичното развитие на местно ниво в община Белослав“, финансиран от Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.